

amb palestina al

Banca Pública

Analitzem el frau del sistema financer i també una alternativa urgent i viable, la banca pública. / Pàg. 2 i 3

Europa

Bons resultats per a la coalició, mal panorama global a Europa. Comentem els reptes i oportunitats que s'obren. / Pàg. 10 i 11

Memòria democràtica i cultura

Entrevista al Ministre de Defensa d'Argentina, que ha fet públics els arxius de la dictadura. / Pàg. 14
Reportatge sobre l'oferta teatral a Catalunya. / Pàg. 15

El gran frau

Recordem aquesta frase? “El sistema financer espanyol és el més sòlid del món”, J.L. Rodríguez Zapatero, setembre de 2008. Sis anys després, les deu Caixes catalanes han desaparegut.

JOSEP VENDRELL

Portaveu del Grup d'ICV-EUiA en la Comissió de Caixes del Parlament.

Les conclusions de la Comissió d'Investigació, aprovades pel Parlament, responen a un vergonyant acord entre CiU i ERC. Només s'explica què ha passat, però no perquè ha passat i quines són totes les responsabilitats. I en el cas d'algunes Caixes, com Penedès i Girona, amb implicacions d'exdirigents de CiU, ni tant sols s'explica tot el que ha passat.

La crisi financera espanyola no és conseqüència d'un accident imprevist, d'una tempesta financera iniciada als EUA, com va dir Narcís Serra a la Comissió. La desaparició de les Caixes és conseqüència d'un frau. L'economista nord-americà John Kenneth Galbraith deia que l'economia capitalista actual es basa en un frau: es difon una versió de la realitat d'acord amb les pressions pecuniàries i els interessos de l'elit directiva de les grans corporacions. Aquest contrast entre relat oficial i realitat és la base del frau en el sistema econòmic.

Per a Galbraith, en la gran corporació el poder real passa dels propietaris, els accionistes, a la direcció. En el cas de les Caixes, el poder real va passar de les entitats fundadores, de caràcter social, cultural i ens locals, a les cúpules directives.

Sens dubte, va ser un frau que tant els governs del PSOE com del PP, amb el suport de CiU, impulsessin

una política econòmica que va generar una bombolla immobiliària amb la liberalització del sol, amb incentius fiscals per la compra d'habitatges, amb l'expansió del crèdit sense límit. Una bombolla sistemàticament negada per tots els governs, que va ser inflada per una competència desaforada entre les Caixes per guanyar quotes de mercat, tot expandint-se més enllà dels seus territoris d'origen.

El gran frau ha tingut un altíssim cost social en forma de desnonaments, d'estalvis atrapats en les preferents, de llocs de treball perduts, d'escanyament del crèdit i d'increment de la pobresa i de les desigualtats.

Un frau ha estat el reguitzell de males pràctiques i abusos en la comercialització d'hipoteques, que han convertit el deute hipotecari en una condemna per a tota la vida per a milers de famílies, així com la comercialització de productes financers de risc, com les preferents i el deute subordinat. El primer rescat de les Caixes es va fer a costa dels seus mateixos clients.

I un frau han estat les retribucions, indemnitzacions i pensions desorbitades que s'han atorgat a ells mateixos els directius de les Caixes. A l'Estat espanyol no hi havia límits a les retribucions, només recomanacions que no eren d'obligat compliment.

Fins i tot Durao Barroso admet el frau, tot responsabilitzant de la crisi el Banc d'Espanya (caldria afegir-hi la CNMV) per la seva mala supervisió, quan els governadors del Banc Central Espanyol sempre deien que no hi havia cap problema. És escandalós que Barroso responsabilitzi, amb anys de retard, el Banc d'Espanya, però encara ho és més que amagui la responsabilitat de les institucions europees en el frau: un disseny neoliberal de la moneda única que va afavorir una onada de diner barat cap els països del sud i que ha estat un desastre.

Tot això, amb un marc econòmic global dominat per un capitalisme financer, que ha promogut una “cultura de la cobdícia”, la recerca de l'enriquiment ràpid i a qualsevol preu.

El gran frau, que ha tingut un altíssim cost social en forma de desnonaments, d'estalvis atrapats en les preferents, de llocs de treball perduts, d'escanyament del crèdit i d'increment de la pobresa i les desigualtats. I un altíssim cost econòmic: 108.000M€ en diferents formes d'ajuts, 110.000M€ en avals i 357.000M€ de préstecs tous del Banc Central Europeu. Bona part d'aquests recursos, uns 37.000M€, destinats al rescat bancari, ja es poden donar per perduts, segons el FROB. Un de cada

tres euros d'increment del deute públic es genera com a conseqüència del rescat del sistema financer.

Però el darrer episodi del gran frau és que entitats que eren patrimoni públic i que han estat rescates amb diner públic, com per exemple Catalunya Caixa, amb més de 12.000M€ de moment, passaran a mans privades, dels grans bancs, a preu de saldo.

Davant del frau, no és possible la impunitat; cal exigir responsabilitats judicials i polítiques i recuperar allò que ha estat patrimoni de tots, aquesta vegada en la forma d'una Banca pública.

Els responsables de la desaparició de les Caixes són els seus directius, i subsidiàriament, els seus Consells d'Administració, per no fer la tasca de control que els hi pertocava; els governs de l'Estat, el Banc d'Espanya i la Comissió Nacional del Mercat de Valors. I també hi té responsabilitat, per la seva passivitat, el Govern de la Generalitat.

La crisi financera ha estat l'excusa perfecta per acabar definitivament amb les Caixes. Amb successius canvis normatius i l'empenta de la Comissió Europea, els governs del PSOE i del PP han entregat el 50% del mercat financer espanyol a l'oligopoli dels grans Bancs.

Davant del frau, no és possible la impunitat; cal exigir responsabilitats judicials i polítiques i recuperar allò que ha estat patrimoni de tots, aquesta vegada en la forma d'una Banca pública ■

Banca pública: un instrumento público financiero para Andalucía

ROSALÍA MARTÍN ESCOBAR

Diputada d'IU al Parlament d'Andalusia

No debem obviar que el control del pensament únic que exerceix el neoliberalisme sobre el imaginari col·lectiu de la societat fa créixer que les institucions públiques, i la seva intervenció en l'economia, distorsionen la competència i són costoses per als interessos de la ciutadania. Sin embargo, la realitat és ben distinta. Analitzant el sector financer, només a nivell europeu detectem que en 27 països existeixen 302 entitats financeres amb participació pública total o parcial. Juntas, representen el 21% del total del sistema financer europeu. El control de aquestes entitats està

en mans del sector públic, lo que permet orientar les polítiques financeres en funció dels interessos dels governs, atenció a sectors socioeconòmics estratègics i respondint a les necessitats de la ciutadania, sent una important eina anticíclica davant les vaivenes, turbulències i antojos dels capitals financers.

Plantear la creació d'un instrument públic financer per Andalusia ha requerit d'un anàlisi de la realitat del sector financer en l'àmbit internacional, en la nostra Comunitat Autònoma, en Espanya i en el nostre entorn europeu, i a la vegada tenir en compte les limitacions jurídico-legals, tant les que suposen la reforma de l'article 135 de la Constitució Espanyola i el compliment estricte de déficit presupuestari de les institucions com les relatives a la legislació estatal i europea i les seves limitacions.

Los trabajos desarrollados en el Parlamento andaluz para la creación de un instrumento financiero de carácter público han contado con distintas comparecencias de agentes económicos, sociales, académicos y de expertos; nos han permitido, desde distintas ópticas y análisis, poder concluir en la necesidad de la creación del mismo, no solo por razones coyunturales, sino también por razones estructurales. Se trata de crear una herramienta política, que no técnica, con firmeza y decisión, bajo un planteamiento estratégico en la planificación de la economía, que ha de ser llevado a cabo por el gobierno andaluz en función del Acuerdo de Gobierno para Andalucía suscrito por IU y el PSOE y en el marco de la intervención de los poderes públicos en el sector financiero andaluz, conforme a lo establecido en el Estatuto de Autonomía para Andalucía.

Enric Marín
Portaveu de DesBanka

Enric Marín és el portaveu de DesBanka, un moviment de persones que lluiten contra els abusos que comet la Banca i les conseqüències d'un sistema financer injust. Junt amb altres entitats i associacions, han impulsat la Campanya per la Banca pública, ètica i amb control social. Ell sap del que parla: va ser treballador del sector bancari i fa temps que és activista del Moviment per uns serveis financers públics i socials.

“La Banca pública és una realitat arreu del món i aporta criteris de guany social”

ENTREVISTA: Redacció

¿Com qualificaries l'actuació dels Bancs i Caixes en els darrers anys en aquest país?

En els últims anys, tant Bancs com Caixes han optat per un model de guany a curt termini, i per tant amb alt contingut especulatiu i que inflava la bombolla immobiliària. Això ha provocat un endeutament brutal per fer front al creixement irracional d'aquest sector i un abandonament del finançament a l'economia productiva. Cal dir que tot això ha estat amb el vistiplau dels reguladors, que es preocupaven més de rebaixar salaris que de l'endeutament de les entitats i la seva manca de capital real, dels auditors, de les agències de ràting que donaven qualificacions AAA a societats en

situació dubtosa, o la CNMV, que admetia la sortida a borsa d'entitats amb balanços dubtosos o la comercialització de productes de risc de forma absolutament abusiva entre particulars. És tot el conjunt del sistema el que ha fallat de forma general, i ha estat finalment la ciutadania l'única que ha pagat tota aquesta situació, amb retallades.

Quin és l'objectiu de la Campanya per una Banca pública?

En primer lloc, l'oposició a la privatització de Catalunya Caixa i Bankia, perquè creiem que perdem una gran oportunitat de tenir una eina fonamental per a la planificació i la gestió econòmica i social del país. A més, en el cas de Catalunya Caixa estem segurs

que ens costarà una bona quantitat de diners addicionals, sigui per la via de més aportacions de capital, d'esquemes de protecció d'actius o per la via d'avals.

I en segon lloc, posar el tema de la Banca pública en el centre del debat polític i unir grups i plataformes que estan treballant sectorialment temes financers i socials, amb l'objectiu de reivindicar la Banca pública com a eina per ajudar a fer assumibles moltes de les seves reivindicacions. Evidentment, volem que sindicats i partits polítics d'esquerres facin seva aquesta reivindicació, i cal dir que ICV s'ha sumat des del primer moment a la campanya.

¿Què t'han semblat les conclusions de la Comissió de Caixes del Parlament?

Al nostre entendre, les conclusions de la Comissió parlamentària són un reflex de les majories parlamentàries actuals i de la relació d'ERC amb CiU, amb l'excusa del referèndum de novembre. Formalment, s'ha fet una feina important, però per desgràcia és un tema que la majoria de la ciutadania no pren com a propi. Tampoc no ha ajudat el bloqueig a determinades persones i col·lectius, que podrien haver donat més joc.

¿Què creus que pot aportar una Banca pública a la millora del sistema financer i de la vida de la gent?

La Banca pública és una realitat arreu del món i aporta criteris de guany social, enfront del guany particular de la Banca privada.

Però a més, en el nostre país, en un moment que la Banca privada no assumeix la seva feina bàsica de finançament de l'economia productiva, la reivindicació de la Banca pública té un sentit d'urgència social.

A banda d'això, nosaltres reivindicuem una Banca pública que tingui un contingut ètic i un control social i que, per llei, no pugui ni especular ni vendre determinats actius de risc a particulars; que tingui una actuació anticíclica, que faci inversions amb contingut ecològic, de cohesió social i territorial, de lloguer social... Que introdueixi, com deia, la rendibilitat social com a base de la seva gestió.

¿Coneixes la iniciativa de Banca pública duta a terme pel Govern d'Andalusia? Què et sembla?

Crec que és una iniciativa que, per necessitat, és limitada, tant per la correlació de forces al Parlament i al Govern andalús com per la dificultat que té iniciar un projecte d'aquestes característiques des de zero. Per això entenem important reivindicar la no-privatització de les Caixes, que possibilitaria tenir, d'entrada, una Banca comercial potent, amb capacitat de competir amb la Banca privada. Ho saludem, com una mostra de la voluntat política de portar endavant polítiques realment d'esquerres, i personalment és una satisfacció veure que el més important no és estar al Govern per estar, sinó per fer-les possibles.

En concret, com creus que seria possible crear una Banca pública a Catalunya?

Com tot, és un tema de voluntats polítiques. Cal que treballem plegats, moviments socials i partits polítics, per construir noves majories socials i polítiques que permetin imposar-les, tant als parlaments com a la societat ■

bancapublica.org
@femlanostra

A nivel europeo, en 27 países existen 302 entidades financieras con participación pública total o parcial. Juntas, representan el 21% del total del sistema financiero europeo.

A pesar de las diferencias entre IULV-CA y PSOE, pues partimos de prácticas y concepciones ideológicas diferentes, se ha llegado a un acuerdo, que consiste en la creación de una entidad pública de crédito al amparo de nuestro Estatuto de Autonomía, cuya naturaleza jurídica es sociedad anónima a nombre de la Junta de Andalucía, con ficha bancaria, creada mediante ley y bajo las premisas de máxima transparencia, control, participación y profesionalización, y con un estricto código ético, capaz de generar confianza. Por definición, en cualquier manual de economía es una Banca Pública.

En definitiva, se trata de una propuesta modesta en su origen, pero con una visión de alternativa al sistema financiero actual, donde debe jugar un papel central una Banca Pública de ámbito estatal, junto con otras entidades territoriales y las realidades consolidadas de Banca social, no necesariamente de propiedad pública.

Quisiera dejar constancia de que la propuesta de Banca Pública para Andalucía, incluso en su formulación de máximos –es decir, la propuesta original de IULV-CA– no es, ni ha pretendido serlo nunca, la alternativa de IULV-CA a la Banca y al sector financiero. Es, como mucho, un componente parcial de una alternativa mucho más ambiciosa, y que no puede plantearse desde el gobierno de una Comunidad Autónoma, aun estando en mayoría, sino a escala estatal y con ramificaciones europeas; pero nos da la oportunidad de poner en práctica cómo debe funcionar una Banca pública, aunque sea a pequeña escala, que, junto a las cooperativas de crédito, la Banca ética, las organizaciones de consumidores, la economía social, las administraciones públicas... pueda alumbrar el nacimiento y desarrollo de un polo financiero propio y alternativo para Andalucía ■

opinió

Miquel Caminal: l'alegria de viure i el compromís

JORDI GUIU
Professor de Sociologia
de la UPF

ANA SANZ
Professora de Ciència
Política de la UB

En Miquel era molt rialler i encomanava l'alegria, en els petits i en els grans moments. Una gran persona que va ser feliç i va donar felicitat. Gaudia del paisatge de l'Empordà, de la seva casa de Pau, de les tardes llegint o sentint música davant la llar de foc. En els últims moments de malaltia, se sabia privilegiat de tenir la família i les amistats que tenia i de viure en una casa maca, gran i lluminosa, a un cop de cotxe –com sempre deia ell– de la seva estimada Barcelona. I això l'havia dut a defensar encara més la necessitat de garantir per a tothom unes condicions de vida dignes. Creia en la lluita de classes i per això s'havia compromès al llarg de la vida a defensar aquells que tenen les seves possibilitats vitals més limitades.

Mai no va perdre de vista el món on vivia. Un món que havia estudiat, sobre el que havia pensat molt i que s'havia esforçat a fer-lo més just i amable. Des d'una Catalunya que volia lliure i una Espanya que somiava republicana i federal, a una Europa també federal i oberta a una humanitat lliurement agermanada. Des del seu sentiment catalanista, al llarg de la seva vida va obrir els braços a la bona gent que, des de l'afecte, el respecte i el reconeixement mutus, l'enriquia amb uns altres punts de vista, sobretot si venien d'origens geogràfics i de classe diferents.

No va passar per la vida de qualsevol manera: s'hi va comprometre. El recordem, d'estudiant, dirigint amb combativitat les assemblees del moviment estudiantil. Com a professor que va lluitar per una universitat lliure de petits i grans cacics, al servei dels estudiants i del coneixement, es va enfrontar amb qui calia i va assumir responsabilitats acadèmiques. Però la seva activitat política va anar més enllà: va treballar en el moviment veïnal, on la seva primer amiga i després companya Anna va ser exemplarment activa; a CCOO; va militar al PSUC i a Iniciativa per Catalunya; a proposta del conseller Joan Saura, va ser assessor en l'elaboració del darrer Estatut d'Autonomia i va ser el primer director del Memorial Democràtic. Una cronologia que per si mateixa podria donar sentit a tota una vida. Tanmateix, per a en Miquel, la política no només va ser compromís i acció transformadora. Per a ell, la política era també objecte de comprensió i anàlisi.

Miquel Caminal
© ACN

A la Ciència Política va dedicar una carrera acadèmica que igualment justificaria una vida. Ens deixa valuosos textos i intervencions brillants. Algunes de les seves aportacions teòriques seran, sens dubte, analitzades pels futurs estudiosos del pensament i la teoria política. Com a universitari estimava la recerca i la docència per igual. Per això és autor d'una llarga monografia sobre Joan Comorera, fundador del PSUC, de nombrosos articles i llibres especialitzats sobre temes diversos, però també –cosa avui descuidada a la universitat– d'un magnífic manual de Ciència Política, amb el qual s'han format, i es seguiran formant, milers de joves estudiants.

Creia en la lluita de classes i per això s'havia compromès al llarg de la vida a defensar aquells que tenen les seves possibilitats vitals més limitades.

Aquest dies sentíem dir a moltes persones: “és el millor professor que he tingut mai”. Com a bon polític que era, en Miquel sabia que a les societats modernes la política s'ha independitzat de la ètica. Però també creia que això no ha de ser necessàriament així. Ell va ser un exemple de com la motivació ètica i la pràctica política poden anar juntes.

Miquel: ara a nosaltres ens toca recollir i endreçar records per poder després, amb l'esperit i calidesa que ens vas transmetre, compartir-los entre tots aquells qui ens sabem i ens reconeixem com els teus amics. Et trobarem molt a faltar. Bon ciutadà, bon universitari, gran estudiós, amic dels seus amics ■

Francesc Vallverdú, des de lluny

FRANCESC ROCA
Professor de Política
Econòmica de la UB

El director de *Treball* pensa que un economista del 1945 pot escriure sobre un poeta del 1935. Molt bé. Potser sí. Els directors sempre tenen alguna raó. Provem-ho.

A partir de 1962, Edicions 62 fou una cosa semblant al que seria TV3 a partir de 1983: una novetat absoluta. I Francesc Vallverdú era el cap de redacció de l'editorial (com, 20 anys després, de la llengua de TV3.). Per als economistes amb ganes d'intervenir dels anys 1960, l'opció era Edicions 62. És a dir: Josep M. Castellet i Francesc Vallverdú. Així, el llibre *Economia crítica: una perspectiva catalana* (1973), el llibre col·lectiu inspirat per Ernest Lluch (i amb col·laboracions d'autors com Muriel Casals), fou acomboiat per Vallverdú. Amb el volum *El pensament econòmic català durant la República i la guerra civil (1931-1939)* (1976), i amb el diccionari *Ictineu* (1979), succeí el mateix:

la decisió de publicar-los de Castellet va ésser preparada per Vallverdú.

De fet, nosaltres (Francesc Artal, Emili Gasch, Carme Massana i Francesc Roca) sabíem que Vallverdú estava fent una feina l'alta “enginyeria politicosenimental”. Una feina tan difícil com la de continuar fent la revista *Nous Horitzons* (creada per l'organització del PSUC el 1960) després de la separació (el 1964) de Francesc Vicens de la direcció del partit, i de la revista. Vallverdú fou el fil conductor que va permetre la continuïtat del projecte de *Nous Horitzons*. El nou director, Manuel Sacristán, no va capgirar la línia de la revista (ni, és clar, la llengua, car li havien explicat que allò d'“el catalán, lengua de la burguesía” no s'aguantava per enlloc).

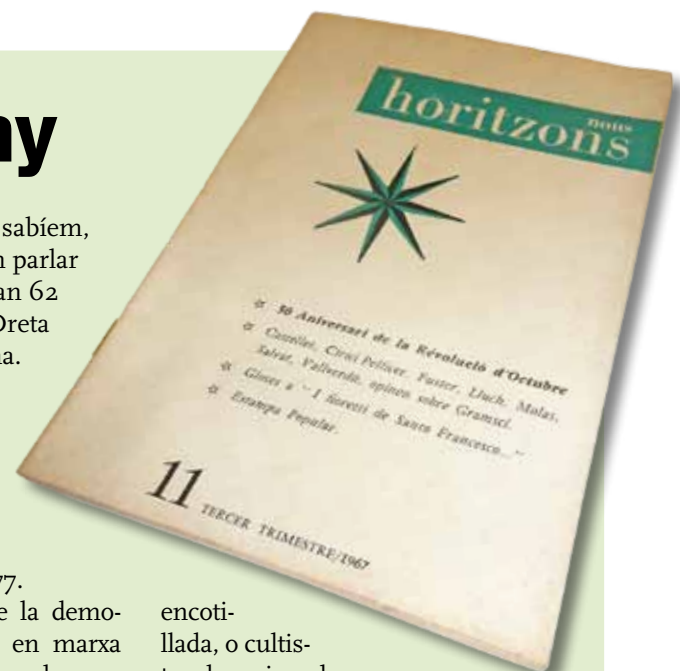
Vallverdú fou el fil conductor que va permetre la continuïtat del projecte de *Nous Horitzons*.

Tot això, nosaltres ho sabíem, per bé que mai no en vam parlar en les nostres anades a Can 62 del carrer Provença, a la Dreta de l'Eixample de Barcelona. I no en vam parlar no per falta de ganes, sinó, senzillament, per seguir les normes bàsiques de la seguretat d'una organització política clandestina com fou el PSUC fins 1977.

Després, als inicis de la democràcia, quan es va posar en marxa la gran empresa pública que ha acabat essent la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (que, a l'inici, era un despatx de Diagonal-Tuset, on treballava, per exemple, Manuel de Seabra), Vallverdú va tornar a tenir un paper clau. Discret, silencios, poc visible; però clau, decisiu. Sense deixar Edicions 62 ni *Nous Horitzons*, Vallverdú esdevingué la persona que havia d'anar definint, dia a dia, el tipus de català que calia utilitzar en els diversos programes de TV3 i de Catalunya Ràdio. Fugint, és clar, dels superabundants barbarismes del català que es parlava al carrer i en família; però fugint, també, d'una llengua

encotillada, o cultista, obsessionada per diferenciar-se. Des del 1983, l'èxit de TV3 –i de Catalunya Ràdio– és, en bona part, un èxit lingüístic. I aquest èxit deu molt a Vallverdú.

A la xarxa es poden llegir alguns episodis de la vida de Vallverdú: des del seu viatge i de Carme Vilaginès a la Fira de Frankfurt amb Max Cahner i Eulàlia Duran fins a un viatge al Japó, a un congrés de sociolingüística, on va connectar amb Ko Tazowa. Només un detall més: als últims anys ens havíem trobat a Vilaür, a casa dels seus amics Perejaume Serra i Rosa Boixaderas. Extrovertit i expansiu. Com sempre ■

De l'incivisme a la Llei de Seguretat Ciutadana

GEMMA GALDÓN

Doctora en Polítiques Públiques

Sorpren una mica la indignació amb la que molts han acollit la recentment aprovada Llei de Seguretat Ciutadana. Tot i que imagino que molts dels qui ara han posat el crit al cel ho han fet per una genuïna preocupació per l'estat de la democràcia a Espanya, segurament és aquest un bon moment per recordar que l'antecedent d'aquesta Llei es va crear als municipis –primer, als municipis socialistes i després, ai carai, als de pràcticament tots colors–.

Jorge Fernández Díaz no és el primer polític que, en sentir-se “limitat” pel garantisme del Codi Penal, ha tingut la idea de crear un decàleg de sancions administratives per a coses “molestes” però no il·legals. Abans de la Llei de Seguretat Ciutadana, a molts municipis ja es prohibien activitats “incíviques” com la prostitució, la mendicitat, els jocs al carrer, l'oci juvenil...

Foren alguns municipis de l'àrea metropolitana que, ja a finals del segle XX, començaren a adherir-se a les tesis de part de la *intel·ligència* catalana, que plantejava que, tants anys després de la fi de la dictadura, els catalans i les catalanes fèiem massa ús de certes llibertats a l'espai públic. D'aquestes reflexions

des de sofàs capitonats de pisos modernistes, per part d'homes i dones envellits a l'ombra de totes les bombolles de les que la majoria només n'hem sentit a parlar, en sortiren les ordenances cíviques. Textos que, per art de màgia, convertien en bé protegible el “dret a passejar sense ser destorbat” i que posaven a pobres, putes, joves i migrants al sac de tot allò que embrutava l'espai públic.

Com que la llei no deixava els alcaldes acabar amb els comportaments que molestaven a aquests homes i dones borratxos de privilegis, els alcaldes crearen un règim sancionador independent de la llei, que convertia en activitat “multable” tot allò que no era il·legal, però sí “impropi” de la visió higienista dels envellits opinadors de copa i “puro”.

I ara el PP a Madrid no ha fet més que copiar-la idea als alcaldes, amb l'agreujant de fer-ho a nivell estatal i de tocar drets democràtics fonamentals. Com que a la visió dels senyors dels sofàs capitonats de Madrid les manifestacions i la llibertat d'expressió fan brut, se les carreguen tot utilitzant la mateixa eina que les seves contraparts municipals ja posaren en boga fa una anys.

Així que sí, denunciem la Llei de Seguretat Ciutadana, perquè suposa una involució democràtica inacceptable i gravíssima. Però fem també una certa autocrítica i no oblidem que en aquest país vàrem començar a normalitzar certes involucions fa massa temps ■

Tot el que és fix i estable és volatitzat

ANDREU MAYAYO

Catedràtic d'Història Contemporània de la UB

La metàfora bella de Karl Marx continua més viva que mai després del resultat de les eleccions europees, molt particularment, a Catalunya i a Espanya. Mentre l'alternança entre el PP i el PSOE s'esvaeix en l'horitzó del proper cicle electoral (municipals, autonòmiques i generals), l'alternativa d'esquerres s'ensuma, però encara no s'albira la seva plasmació electoral.

Tot amb tot, cal retenir un missatge clar d'aquestes eleccions: la derrota de les polítiques de dretes, ja siguin impulsades pel PP, el PSOE o CiU. No sempre en unes europees - ni en el bell mig d'una crisi econòmica - la ciutadania castiga els governs. El cas d'Andalusia es paradigmàtic. IU es converteix en força

de govern, obliga a canviar les polítiques, i el resultat és que el PSOE frena la caiguda lliure i IU supera la mitjana de vot espanyola.

La conseqüència principal d'aquestes eleccions és la necessitat (i urgència) de canviar l'agenda política, tot introduint el tríptic de més democràcia, més igualtat i més Estat del Benestar.

Més democràcia vol dir el dret a decidir-ho tot, amb l'impuls de tot un seguit de reformes, començant per la reforma constitucional i la reforma de la Llei electoral, que impliqui, entre d'altres coses, la substitució de les circumscripcions electorals provincials per les autonòmiques, la limitació dels mandats i el finançament de les campanyes electorals.

Més igualtat vol dir aturar la contrarevolució fiscal, que ha portat a un augment de les desigualtats socials, apostant per una nova fiscalitat sobre el capital fent aflorar les rendes reals del treball d'empresaris i professionals.

Més Estat del Benestar vol dir, més enllà de garantir l'accés a la sanitat, l'ensenyament, els subsidis d'atur i les pensions, recuperar el control de la gestió dels serveis públics elementals, com l'aigua o l'energia. La paraula d'ordre de les properes eleccions municipals –sobretot a Barcelona– hauria de ser la “re-municipalització” dels espais i dels serveis públics malbaratats per les polítiques de dretes de CiU, però també en alguns municipis del PSC ■

Editorial

Palestina al cor

Escriure sobre la situació a Palestina provoca sempre una sensació amarga de *déjà vu*. Es tracta d'una injustícia que dura dècades, temps durant el qual la situació d'opressió, maltractament, empobriment i *apartheid* permanent del poble Palestí només es veu alterat per l'esclat d'episodis més o menys greus i prolongats d'atacs armats contra la seva població.

El detonant d'aquests episodis pot variar, així com la gravetat de les seves conseqüències. El que no varia és la posició del Govern d'Israel, responent amb violència desfermada, i sempre amb molta més capacitat de generar morts i destrucció que els seus oponents. Una violència de la qual són víctimes principals els edificis d'habitatges o infraestructures bàsiques i, per suposat, població civil. Als Estats democràtics se'ls reconeix pels seus fets. I pel que fa a la violació dels drets humans, Israel no es pot considerar un d'ells. L'assassinat de quatre nens palestins de manera deliberada és un exemple de com el terror no és patrimoni exclusiu dels qui anomenem habitualment terroristes.

Tampoc no varia la timidesa de la comunitat internacional, només preocupada que no se'n faci ressò la seva opinió pública i per evitar molestar l'Estat d'Israel. I finalment, quan les bombes s'aturen, continua invariable la violència: la violència d'haver de viure en un enorme camp de concentració com és Gaza, víctima d'un bloqueig opressor que els hi impedeix el desenvolupament econòmic, amb accés nul o escàs a subministraments bàsics. I continua la construcció de colònies i la vulneració dels acords per part d'Israel.

Però, tanmateix, es mouen coses. La crida de la societat palestina al Boicot, Desinversió i Sancions (BDS) contra Israel del 2005 està obtenint un suport que comença a preocupar les autoritats d'aquell país. Nombroses personalitats de l'àmbit de l'economia, la cultura i l'acadèmica se n'han sumat, així com multitud de persones anònimes. Es tracta d'una manera d'actuar pacífica que trasllada la pressió a qui té la clau, el govern d'Israel.

Una manera d'actuar que hauria de guiar també les nostres institucions. No és veritat que des d'aquí no es pugui fer res. El Govern de la Generalitat pot trencar les seves relacions amb les institucions israelianes còmplices de l'opressió. Ni es pot reivindicar el dret a decidir aquí i negar-ho a altres pobles, com va fer CiU votant contra la moció en favor de l'autodeterminació de Palestina.

El cartell de la portada d'aquest número de la revista s'ha reeditat nombroses vegades. Continuem donant suport al poble palestí, com hem donat suport al sahrauí, al kurd, com el vam donar abans a les víctimes de l'*apartheid* a Sudàfrica. ICV continuarà, sempre, amb Palestina al cor ■

Crèdits

ANY 23 - NÚM. 207 - JULIOL 2014

DIRECTOR: Sergi de Maya

CONSELL DE REDACCIÓ: Amèlia Bautista, Clara Bosch, Júlia Brosa, David Cester, Aritz Cirbián, Jesús Hernández, Gabi Losada, Arnau Martí, Rosa Mateu, Susi Montón, Roger Morales, Josep Puigdemolas, Marta Ribas, Xavier Riu, Delfina Rossi, Jaume Rovira i Gerard Sentís.

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO:

Josep Vendrell, Rosalía Martín, Jordi Guíu, Ana Sanz, Francesc Roca, Gemma Galdón, Andreu Mayayo, Joan Coscubiela, Laia Ortiz, Romina García, Berta Barbet, Alberto Garzón, Gemma Lienas, Ernest Urtaun, Joan Botella, David Karvala, Lluís Moreno, Jesús Nieto, Ricard Gomà, Ismael Blanco, Enric Cama i Roger M. Puig

nous
horitzons
fundació

CORRECCIONS: Àngels Manent i Mercè Canals

MAQUETACIÓ: Enríque Esteve DISENY: Eva Marín

FOTOS: Enríque Esteve i Departament de Comunicació d'ICV

REDACCIÓ: Passatge del Rellotge, 3 08002 Barcelona

TEL.: 93 301 06 12

CORREU ELECTRÒNIC: treball@iniciativa.cat

WEB: <http://www.iniciativa.cat>

IMPRESSIÓ: Rotimpres

DIPÒSIT LEGAL: B-36406-1991

EDITA: Fundació Nous Horitzons (NIF: G-60193331)

Treball no es responsabilitza necessàriament de les opinions que expressen els articles signats

Els continguts d'aquesta publicació, mentre no s'expressi el contrari, estan subjectes a una llicència Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autoria i la titularitat dels drets (autor o autora i revista Treball) i no se'n faci un ús comercial. Si transformeu aquesta obra per generar una nova obra derivada, heu de distribuir-la amb una llicència igual a la que regula l'obra original. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/legalcode.ca>

Democràcia o PP

El PP li està agafant el gust a governar per decret. Aquesta pràctica representa un atemptat a la separació de poders, i d'aquesta manera demostren el seu menyspreu per la democràcia mateixa.

JOAN COSCUBIELA
Diputat d'ICV al Congrés

El divendres 4 de juliol, el Consell de Ministres aprovava un decret llei de 172 pàgines, que afectava a nou Ministeris, que modificava més de 25 lleis. El seu debat al Congrés es va produir el dijous 10 en poc més de dues hores. Una cacicada més del Govern del PP, que actua com si fos un híbrid de RaWsputin, Maquiavel i Kafka.

Malauradament, aquest no és un fet aïllat. En el que portem de legislatura, el Govern del PP ha aprovat per decret llei qüestions de tanta transcendència com la reforma del sector elèctric (que incorporava un període transitori! On queda la urgència, doncs?), la reforma laboral, retallades en la prestació d'atur i en l'accés a altres drets socials, o la creació de noves modalitats contractuals.

És evident que el PP li ha agafat el gust a això de governar per decret, sense debat, menyspreant el Parlament. Al llarg del que portem de legislatura, s'han aprovat 56 decrets llei. Només un menys que la legislatura anterior (i falta més d'un any perquè acabi), i forces més que en totes les anteriors. Amb el Govern del PP, allò excepcional és que les lleis les elabori el Parlament. Allò que la Constitució contempla només per a casos d'extraordinària i urgent necessitat, el PP ho ha convertit en la normalitat.

¿Quina és la urgència de mesures que el mateix Decret Llei afirma que no entraran en vigor fins a l'1 de gener o l'1 de juliol de 2015, com la privatització del Registre Civil? ¿Com poden considerar urgents avui mesures com les que afecten al tractament fiscal de la dació en pagament, que s'han negat a aplicar amb anterioritat, quan les proposàvem altres grups? Si eren urgents, ¿perquè no es van acceptar aleshores?

Amb aquesta manera d'actuar, a més de degradar la democràcia, converteixen Espanya en un dels països amb menor seguretat jurídica de la UE. Ni la ciutadania, ni els agents econòmics, saben ja quines lleis estan vigents.

Perquè el contingut del decret mereixeria un debat molt pausat, perquè és d'allò més rellevant. I per suposat, d'allò més de dretes:

- Introdueixen l'impost de depòsits bancaris, però estableixen un mínim que no serveix per recaptar i impedeix les CCAA d'establir-ho més elevat. Un altre favor a la Banca.
- Aproven un nou rescat a les empreses, en aquest cas del sector del gas, amb un nou dèficit de tarifa que pagaran els usuaris (i que es quantifica en uns 800 milions d'euros anuals).
- Dediquen els recursos de la Garantia juvenil a regar amb més bonificacions les empreses.
- Privatitzen el Registre Civil (que passa als registradors mercantils), tot posant en mans privades dades que afecten la intimitat de les persones. I també AENA, la joia de la corona.
- I, com no, un decret llei que suposa una ingerència en les competències de les CCAA. Per la via de la declaració de Municipi Turístic, irrompen en les competències sobre horaris comercials, el que suposarà més dificultats per a la conciliació per als treballadors i les treballadores del sector.

Si els deixem fer, aviat els molestaran fins i tot les eleccions. La ciutadania està descobrint que, o es desfà del PP, o el PP es desfà de la democràcia.

El PP demostra que no només no els agrada la democràcia participativa: la mateixa democràcia representativa els molesta. No sorprèn massa; són els mateixos que no accepten preguntes en les rodes de premsa, que no deixen entrar els mitjans en els seus mítings, que eviten comparèixer i donar explicacions sempre que poden.

Si els deixem fer, aviat els molestaran fins i tot les eleccions. La ciutadania està descobrint que, o es desfan del PP, o el PP es desfà de la democràcia ■

Aturem el projecte Castor

LAIA ORTIZ
Diputada d'ICV al Congrés

La intenció del Govern de l'Estat, i a la qual CiU dona suport activament, de convertir Espanya en un *hub* gasístic és un error abismal: la inversió en infraestructures de transport i emmagatzematge de gas perpetuaran el model de dependència dels combustibles fòssils, que és un model caduc, contaminant i accelerador del canvi climàtic i que frena l'expansió de les energies renovables. La reforma que planteja el Govern sobre el gas (mitjançant el projecte de llei d'aprovació de mesures urgents pel creixement, la competitivitat i l'eficiència), malgrat reconèixer que les inversions gasístiques han estat un complet desastre, no acaba amb la sobredimensió actual de la planificació gasística i fan pagar al consumidor aquestes decisions empresarials i polítiques errònies.

El projecte Castor és el paradigma d'aquest model, activament defensat per PP i PSOE, que socialitza les pèrdues, però no els beneficis. Els 1.700 milions d'euros demanats per ACS per l'aturada de l'activitat els ha d'assumir l'empresa, que és la que ha generat l'activitat i els impactes (centenars de terratrèmols allà on s'ha injectat gas). Hi ha hagut una manca de garanties flagrant quant a l'estudi d'impacte ambiental, i fins i tot la Comissió Nacional de l'Energia va qüestionar la gestió del projecte i l'arbitrarietat en l'adjudicació de partides, tot alertant que els creixents costos comprometien l'interès general. ICV hem demanat al Govern central que procedeixi a aturar de manera permanent el projecte Castor, amb la garantia que les arques públiques no se'n faran càrrec, tot depurant les responsabilitats pertinents ■

Plataforma Castor, a la costa de Vinaròs / © ACN

Què és un decret llei?

La Constitució contempla aquest instrument, que permet al Govern la possibilitat d'aprovar una disposició legislativa (anomenada decret llei), que entrarà en vigor immediatament. No és la seva funció; això li pertoca al poder legislatiu (com indica el seu nom), que resideix en les Corts Generals. Per això es va voler acotar el seu ús a casos d'"extraordinària i urgent necessitat". A més, el decret llei haurà de ser convalidat pel Congrés. Ara bé, els grups no podran presentar esmenes. Existeix la possibilitat de demanar que, tot i estar ja en vigor, es tramiti com a projecte de llei (de manera que finalment els grups puguin presentar esmenes i debatre amb més detall el seu contingut). Però malauradament, la majoria absoluta del PP ho deixa a la seva voluntat, que està demostrant un cop més la seva preferència per la imposició, el menyspreu pel debat i l'autoritarisme ■

Ocupació? Quina ocupació?

El Govern del PP presumeix, però la realitat és ben diferent: ocupació, poca i de mala qualitat.

ROMINA GARCÍA INGLÉS
Responsable d'Ocupació
de la Xarxa de Sindicalistes
d'Esquerra Verdial

La destrucció d'ocupació, sostinguda en el temps, i l'augment de l'atur, sense precedents en aquests darrers anys, ens deixa un mercat de treball i un teixit productiu fortament castigats. Avui dia, són moltes les persones que han perdut la feina i també moltes les que han esgotat les prestacions per atur, sense tenir alternativa econòmica per poder viure.

D'altra banda, les persones que han aconseguit mantenir els llocs de treball han vist empitjorar les condicions de treball, augmentar la inestabilitat i caure els salaris, amb la conseqüent pèrdua de poder adquisitiu i d'expectatives de futur que això comporta.

Aquesta dramàtica situació, permesa pels governs de CiU i PP com abans pel PSOE, ha estat provocada per les polítiques d'austeritat, que fomenten la contractació precària, no contribueixen a crear ocupació i redueixen salaris, pensions i inversió pública.

És cert que la tendència tan negativa del mercat de treball que hem viscut fins ara ja no es constata de la mateixa manera, i les dades més recents evidencien una lleu creació d'ocupació i una minsa reducció de l'atur. Però aquesta dinàmica seria encoratjadora si no fos perquè la creació d'ocupació ha estat, a part d'insuficient, precària.

Els principals indicadors del mercat de treball deixen veure que l'ocupació que s'ha generat no és estable i que el saldo positiu en ocupació respon més aviat a un repartiment d'hores de feina, ja que els llocs de treball generats són, en gran part, a temps parcial.

A més, part de la reducció de l'atur s'ha donat, no només per aquest tímid augment d'ocupació precària i inestable, sinó per l'efecte desànim que pateix part de la població desocupada, que pensa que ja no retornarà al mercat de treball. Aquest efecte desànim és present, sobretot, en les persones que porten més de dos anys a l'atur, que són més d'un terç de la població aturada, i les qui han esgotat la prestació contributiva per atur.

Aquest panorama, que ja fa uns anys que arrosseguem sense signes de millora, comporta unes conseqüències nefastes per a la societat, fent-la més vulnerable a les situacions de pobresa. Les persones, amb o sense feina, avui dia corren major risc de patir exclusió social i les desigualtats es fan més evidents i recauen sobretot en els més dèbils, com els joves, les dones, les persones immigrants i les persones majors de 45 anys.

És preocupant el fet que s'esgoti el coixí familiar, que fins ara ha suportat part d'aquesta situació, però sobretot és alarmant que el sistema públic de protecció de les persones sigui avui dia insuficient i cada cop més excloent.

© ACN

L'ocupació que s'ha generat no és estable, i respon més aviat a un repartiment d'hores de feina, ja que els llocs de treball generats són a temps parcial.

Els governs de CiU i PP no estan fent res per revertir aquesta situació, ans el contrari: apliquen reformes que priven els ciutadans de drets i els condemnen a la caritat.

Calen més i millors polítiques d'ocupació per millorar l'ocupabilitat de les persones, però també calen mesures de protecció per garantir una vida digna a les persones que no poden fer front a les despeses bàsiques per viure. Qualsevol govern hauria de prioritzar, ara més que mai, actuacions dirigides cap a aquelles persones que no tenen recursos i que l'Estat no els dona cobertura, fent realitat la Renda Garantida de Ciutadania.

Els canvis que s'estan produint en les regles que fixen les relacions de poder en el treball destrueixen la idea del mateix com un factor d'inclusió social, igualtat i cohesió social que vertebrava la nostra societat. El treball ha deixat de ser un dret de ciutadania degut a la permissivitat dels governs, que no han fet res per evitar la precarietat laboral i la vulnerabilitat dels drets de les persones treballadores.

Per tot això, és necessari un canvi en la política econòmica i laboral, que situï com a eix central la creació d'ocupació digna i amb perspectives de futur, perquè l'atur és el principal problema econòmic, social i personal que patim. Aquest és el problema que cal que els governs, tant central com autonòmic, afrontin amb caràcter urgent, deixant de banda les polítiques d'austeritat i les retallades, que comporten la pèrdua de drets de ciutadania, i orientant les polítiques cap al creixement, l'ocupació de qualitat i la protecció de les persones més vulnerables ■

L'elecció dels alcaldes: mites i criteris d'un bon sistema electoral

BERTA BARBET
Politòloga, estudiant de
doctorat a la Universitat
de Leicester

La proposta llançada pel govern Popular que els alcaldes siguin sempre de la llista més votada, no sembla especialment interessant. I no ho sembla precisament perquè suposa una gran pèrdua en temes de representació de sensibilitats, que difícilment vindrà acompanyada d'un gran augment en la capacitat d'atribució de responsabilitats.

En primer lloc, l'actual regulació municipal ja estableix que si en un municipi no es poden formar majories, l'alcalde és el de la llista més votada directament, sense necessitat

que cap altre grup no aprovi el nomenament. És a dir, que l'actual situació ja fa molt complicat que el govern municipal estigui format per grups que no s'entenen ni són capaços de formar un programa de govern comú, fent que el poder recaigui o bé en una coalició formada, sense la pressió d'haver de formar sí o sí govern, o bé en el líder de la llista més votada.

En segon lloc, llevat que la reforma incorpori a la vegada un canvi en la composició del Ple, anem cap a un escenari on és molt probable que l'alcalde no hi tingui majoria i, per tant, no sigui capaç d'aprovar certes accions de govern. En altres paraules: l'alcalde es veurà obligat a pactar amb el Ple aquestes decisions, tot obrint la porta, de nou, a que

l'atribució de les responsabilitats en aquests temes no sigui clara i el votant no pugui saber a qui ha de castigar quan l'actuació de l'ajuntament li desagrada.

En resum: no hi ha cap motiu per creure que la llista més votada és la que millor representa la voluntat del poble. En un escenari de gran fragmentació i polarització política, puc veure necessari reforçar la governabilitat dels municipis per evitar el bloqueig governamental, però és quelcom que ja està contemplat en la llei actual. Una proposta per obligar que l'alcalde sigui de la llista més votada no tindria perquè millorar la governabilitat dels municipis i, en canvi, pot suposar importants traves a la representació dels interessos de les sensibilitats no majoritàries ■

actualitat

REDACCIÓ: Rosa Mateu

Hem assistit, amb perplexitat, a l'abdicació de Joan Carles I, un relleu "expres" orquestrat pels poders polític i econòmic i edulcorat pels mitjans de masses. Un canvi de cap d'Estat, enmig d'una crisi econòmica i social, que ha fet sortir de "l'armari" la crisi moral assenyada per alguns protagonistes d'aquella transició del 78 i que ens situa davant una democràcia qüestionada per les noves generacions i interpel·lada des de l'esquerra alternativa, que exigeix un referèndum com a única sortida per evitar aprofundir l'esclletxa entre el poble i les institucions de l'Estat.

Durant el debat del projecte de llei pel qual es feia efectiva l'abdicació, el senador Joan Saura ressaltava que en aquesta nova etapa l'esperit de la Transició ja no servia per acabar amb la crisi moral i social de l'Estat i identificava com a principal causa la manca de par-

ticipació de la ciutadania en les decisions rellevants: "És evident que aquest relleu s'ha caracteritzat per l'absència de transparència i de participació". En el mateix sentit, Cayo Lara, en la seva intervenció al Congrés, exigia que "és l'hora de la Democràcia amb majúscules". A ningú se li escapa que estem davant d'un procés "des-democratitzador", on les elits polítiques i econòmiques "apuntalen" amb les seves imposicions el "nou règim", un Estat en mans dels que propicien la independència del capital del control polític i democràtic i aparten el poble del centre neuràlgic d'on es prenen les decisions importants. Uns ciutadans i unes ciutadanes que pateixen cada cop més com se'ls limita en l'exercici dels seus drets i se'ls aïlla socialment amb la creixent desigualtat.

L'alternativa és un nou "procés constituent" que, com explica Alberto Garzón en el seu darrer llibre, té un clar objectiu: "cristal·litzar en la III República".

Una República que es fonamenti en la democràcia participativa, que rescati de les mans privades el control de la "cosa pública", que protegeixi el bé comú per damunt dels interessos del capital i l'oligarquia econòmica, que recuperi l'espai públic amb el màxim respecte per la diversitat, la cultura, la laïcitat i el dret a decidir en allò que afecta les persones i el futur dels pobles. Una República que esdevingui Democràcia, real i en majúscules, per millorar les condicions de vida de la gent ■

Perquè ca proclame

La alternativa re

**Alberto Garzón ens resumeix en aqu
"la Tercera República": no un simple
sinó una veritable aposta per un pro**

ALBERTO GARZÓN ESPINOSA
Diputat al Congrés del grup La Izquierda Plural

Habitualmente asociamos la noción de republicanismo a aquella visión política que prefiere como Jefe de Estado a un presidente electo antes que a un rey; es decir, como simple opuesto de la monarquía. Y dado que en los últimos años han surgido numerosos escándalos en la Casa Real que han mer-

madeo el movimiento monárquico, la balanza parece haberse inclinado a favor del republicanismo. Por un lado, el Rey aparece vinculado a negocios de intermediación comercial donde se obtienen jugosas comisiones. Por otro lado, la investigación del caso Nóos, una inmensa trama de corrupción, ha servido para acusar, entre otros, al yerno real Iñaki Urdangarín y a la infanta Cristina de Borbón. Quizás por ello en octubre de 2011, y por primera vez desde la Transición, la Casa Real suspendió con un 4,8 en la valoración ciudadana. En 2013 esa nota había descendido ya al 3,68.

Pero la monarquía se inserta en un régimen absolutamente corrupto y en crisis permanente desde hace años. Como consecuencia, da la sensación de que ese republicanismo –como enfoque político opuesto a la monarquía– tiene cada vez más cabida en España. Lo tiene por *méritos propios* de la monarquía, pero también por el escenario político en el que se da. Y precisamente quizás por ello pueda naufragar la estrategia política del sistema, que no es otra que legitimar al nuevo rey, el ciudadano Felipe de Borbón.

Desde el enfoque republicano podemos dar mejores y más justas soluciones a los problemas reales que asolan nuestras sociedades.

Sin embargo, es importante recordar que el republicanismo no es un simple momento antagónico de lo monárquico sino una tradición política íntegra. Es decir, un paradigma a través del cual entender mejor las cuestiones políticas. Lo que sostenemos es que desde el enfoque republicano podemos dar mejores y más justas soluciones a los problemas reales que asolan nuestras sociedades.

No obstante, muchos de esos problemas se han agudizado como consecuencia del proceso de transformación económica y social que estamos viviendo en los últimos años. La crisis económica ha desencadenado una grave crisis social, pero además las reformas radicales aprobadas por los diferentes gobiernos no han hecho sino empeorar la situación. Sin embargo, debemos entender tales reformas como partes esenciales de una estrategia de

Pau González Val
Secretari general del Moviment Laic i Progressista

Entrevistem Pau González Val, activista associatiu, secretari general del Moviment Laic i Progressista (@MLP_CAT) i que no es pot estar de dir, per acabar-se de presentar, que és de la colla de diables d'Horta. Insisteix a destacar durant l'entrevista que l'MLP està treballant per constituir un moviment més ampli, el Moviment d'Educació Popular, per abordar l'educació de manera integral, tot apropant l'escola i l'educació que es fa fora de l'escola. Per a González Val no cal partir de zero; tot això nou s'ha de construir partint de la suma de trajectòries, de metodologies. Cal compartir i aprendre dels bagatges, per a no repetir els errors i multiplicar els encerts.

“L'alternativa passa perquè la ciutadania tingui el poder real de decidir-ho tot.”

ENTREVISTA: Rosa Mateu

Ens presentes l'MLP?

El Moviment Laic i Progressista és una coordinadora que actualment aplega 11 entitats i que, com que algunes d'elles són federacions, arriba a aplegar més de 150 associacions de base. Esplais, agrupaments escoltes, casals de joves, ateneus, una escola de formació, una cooperativa de serveis a les persones... I totes aquestes associacions, amb un ideari comú que té bàsicament tres pilars: laïcitat, progrés i país. L'MLP és un espai de treball compartit de diferents entitats que treballen l'educació popular, cadascuna des de la seva perspectiva i àmbit d'actuació i amb un ideari compartit.

Quina és l'anàlisi que feu de l'actual moment polític i social?

Estem retrocedint a unes velocitats que són absolutament insostenibles per a la majoria de la ciutadania i, a més, en tots els nivells, en tots els fronts. Creiem que en aquesta situació hem d'establir aliances que permetin combatre-ho i no només això, sinó construir alguna cosa nova. Nosaltres treballem en xarxa, amb les AMPES, el món sindical, el moviment veïnal i d'altres associacions que s'impliquen en la

millora del país, dels pobles i les ciutats per construir alternatives, perquè la societat no pot aguantar més. I aquestes alternatives passen perquè la ciutadania tingui el poder real de decidir-ho tot. Cal una veritable democràcia.

I l'alternativa?

Jo vinc del món associatiu, i "associació" és tan senzill com un conjunt de persones que s'agrupen per desenvolupar una tasca i per aconseguir un objectiu i ho fan participant, amb el mateix nivell de poder de decisió. Crec que, en aquest sentit, l'alternativa passa necessàriament per aquí, en què totes les persones puguin ser iguals, que tothom pugui decidir tot allò que té implicacions en la seva vida. Ara ens trobem que uns pocs estan decidint per tothom, el cas més flagrant i recent és el relleu expres del cap de l'Estat en dues setmanes... Això ho han decidit tres en un despatx. En el debat entre monarquia i república, qui ha perdut ha estat la democràcia! Hi ha molta gent que no ens sentim còmodes amb aquesta decisió i fins i tot els que se sentin còmodes haurien d'estar molestos pel fet de no haver pogut decidir-ho. Cal donar-li la volta a tot plegat per construir una veritable democràcia on la sobirania sigui veritablement popular ■

al més democràcia: em la III República

Republicanana

Aquest article el que recull al seu llibre el canvi en la figura del cap d'Estat, és més constituent.

consolidación del capitalismo en España. Efectivamente, todas los cambios institucionales, que van desde la reforma de la Constitución hasta las reformas laborales o del sistema financiero, han tenido como propósito consolidar un nuevo modelo de crecimiento económico que impidiese el colapso del capitalismo en nuestro país. Las dramáticas consecuencias sociales son, desde este punto de vista, meros daños colaterales del proceso de ajuste a unas nuevas condiciones económicas.

O, dicho de otra forma, para que el capitalismo pueda sobrevivir ha sido necesario, y sigue siéndolo en el marco de una espiral sin fin, liquidar muchos de los derechos sociales y económicos conquistados hasta ahora.

Todos estos objetivos requieren un proceso constituyente que ya está en marcha. Pero aquí no entendemos el proceso constituyente como la mera elaboración de una nueva Constitución, sino como un *proceso de construcción de nuevas instituciones políticas entre las cuales la de mayor rango es la Constitución*. Y en el marco nacional podemos convenir en apellidar tal proceso constituyente con *Restauración Borbónica*, por el papel central que la monarquía y los dos principales partidos políticos de la actualidad juegan en su consecución.

En todo caso, la Constitución de 1978 ha perdido gran parte del apoyo social que tenía hasta hace algunos años. Las razones son varias: los incumplimientos sistemáticos de sus garantías positivas, la interpretación jurídica cada vez más conservadora de sus aspectos sociales, su superación por normativa jurídica supraestatal mucho menos garantista y su reforma expres en verano de 2011 para adecuarla al proyecto económico impuesto por la troika.

Precisamente por todo lo anterior, lo que nosotros ofrecemos es responder a ese proceso de regresión social con una alternativa constituyente republicana. Con una *Ruptura Democrática*. No hay vuelta atrás y la sociedad va a transformarse hasta el punto de ser irreconocible en unos pocos años. La encrucijada exige elegir nuestro propio destino político y social. Queremos una sociedad democrática, con nuevas reglas políticas y con conquistas sociales que reflejen la obtención del poder político por parte de los de *abajo*.

Queremos una sociedad democrática, con nuevas reglas políticas y con conquistas sociales que reflejen la obtención del poder político por parte de los de "abajo".

Y la *receta* que nos proporciona la tradición republicana para España pasa, necesariamente, por un nuevo *proceso constituyente* que supere al régimen del 78. Se trata de construir una base social suficientemente amplia que apoye y sostenga un cambio radical en las instituciones públicas, siempre a fin de consolidar una democracia plena. Y para ello es fundamental poder delimitar adecuadamente qué entendemos por democracia y para qué queremos las instituciones públicas ■

Monarquía i feminisme: dos termes antitètics

GEMMA LIENAS
Espectora

Dos dies abans de la coronació de Felip VI, un dels meus néts em va dir que estava molt sorprès perquè havia sabut que el futur rei tenia dues germanes més grans i no entenia per què una d'elles no era la reina. Li vaig haver d'explicar que a la nostra democràcia encara ningú no ha estat capaç d'abolir el que queda de la llei sàlica, una llei per la qual, en l'accés al tron, les dones se situen per darrere del seus germans barons, encara que siguin més petits que elles. I li vaig dir que aquesta era una mostra més de la desigualtat que encara hi ha al nostre voltant entre dones i homes. Li vaig preguntar si entenia per què sóc feminista i li vaig demanar que, si creia en la igualtat, ell mateix s'impliqués en aquest moviment.

De tota manera, per observar les desigualtats de gènere en la família reial, no calia que ens trobéssim de cara amb l'abdicació; només calia fixar-se en el fet que fins el mes de febrer del 2014 Joan Carles no va tenir la "delicadesa" de fixar un sou per a la reina Sofia i la princesa Letizia. Penseu el que penseu de la feina de les dues dones, no és menor que la que feien el rei o el príncep. Però elles la duien a terme sense independència econòmica: si volien calés, els havien de demanar als "proveïdors" de la família.

Les persones feministes només poden ser republicanes.

Tornem, però, a la llei sàlica: un codi vigent des de l'edat mitjana, que regulava, entre d'altres qüestions, l'herència. I, com sabeu, les dones, fins no fa gaire, no havien pogut heretar propietats. Tampoc no podien heretar, és clar!, la corona. La incongruència més gran, però, és que la monarquia es basa en el caràcter hereditari dels llaços de sang i en aquests llaços de sang hi té una participació important la dona.

I aquesta és una altra de les raons per les quals una persona feminista no pot declarar-se monàrquica: l'herència de la sang. Que rancis són! Com pot ser que encara donin importància als llaços de sang si ni tan sols per a la maternitat o la paternitat ens resulten fonamentals? Quantes persones tenen una criatura adoptada, quantes dones han parit gràcies a òvuls donats, etc.?

Les persones feministes només poden ser republicanes.

La República és un sistema polític basat en l'aplicació de la llei i en la igualtat davant de la llei, on els poders estan separats i totes les classes socials (jo hi afegixo: i les diferents edats i sexes) hi són representades. Un sistema, doncs, igualitari ■

Concentració a la Plaça Catalunya de Barcelona a favor de la república, el passat 2 de juny

europa

Reptes i oportunitats a Europa

Aquest juliol ha començat la vuitena legislatura del Parlament Europeu. Ara toca governar una Europa en crisi, que en molts sentits continua sent un club d'Estats.

ERNEST URTASUN
Eurodiputat d'ICV

Comencem legislatura europea amb un Parlament finalment compost per set grups polítics i 52 eurodiputats no adscrits, amb la pseudo-tranquil·litat que Marie Le Pen no ha aconseguit formar un grup propi d'extrema dreta. Però a on els Populars continuen tenint la majoria, els Conservador són la tercera força i on nosaltres, els Verds/ALE, passem a ser la sisena.

Aquesta legislatura, a més, es caracteritza per la força de l'eix pro-UE/anti-UE que difumina l'eix d'esqueres-dretes, el que serveix a alguns de coartada per a la reelecció del socialista alemany Martin Schulz com a president del Parlament Europeu, gràcies al pacte entre la democràcia cristiana, la socialdemocràcia i els liberals, i de Jean-Claude Juncker com a president de la Comissió Europea.

En aquest context, des d'ICV hem de liderar l'oposició a Europa, una oposició que no pot caure en l'eix anti-EU pel simple fet que Juncker, Schulz i fins i tot Merkel es diguin europeistes. La nostra oposició, des del grup dels Verds/ALE però aglutinant les nostres aliances naturals del grup de l'esquerra unitària, ha de poder portar la veu de la gent al Parlament Europeu per demostrar que aquesta no és l'Europa que volem i que tenim alternatives.

Jo, com a eurodiputat d'ICV, seré membre de les comissions d'Economia i Afers Monetaris, Drets de les Dones i Igualtat de Gènere i Afers Exteriors.

Particularment jo, com a eurodiputat d'ICV, seré membre de les comissions d'Economia i Afers Monetaris, Drets de les Dones i Igualtat de Gènere i Afers Exteriors. Hem cregut que en aquestes comissions podem traslladar lluites fonamentals de la nostra societat.

Des de la Comissió d'Economia farem oposició demanant un escrutini real a la troika. No només intentarem desmantellar-la, sinó que exigirem que es faci responsable de totes les decisions que han pres. A més, exigirem una veritable regulació dels mercats financers, i treballarem per acabar amb els paradisos fiscals. El 2014 esperem veure l'adopció de la taxa de transaccions financeres a tots els països membres i una harmonització fiscal que permeti acabar amb la competència deslleial de les empreses que operen a Espanya però paguen impostos a Holanda, Luxemburg o Irlanda.

La crisi afecta especialment a les dones, per això formar part de la Comissió de Dones és una prioritat i en ella continuarem la bona feina del Raül Romeva. Serem aliats de la Comissió Europea per tirar endavant la directiva de quotes a les empreses, però exigirem també la fi de retallades indiscriminades que condemnen les dones a no accedir al mercat de treball i augmenten la discriminació. Treballarem amb les ONG's i els moviments feministes per desbloquejar la directiva de paternitat i sobretot per aconseguir una directiva contra les violències vers les dones i una directiva marc pels drets sexuals i reproductius, que impedeixi que la llei contra l'avortament del ministre Gallardón es pugui tirar endavant.

La Comissió d'Afers Exteriors ens permetrà condicionar el rol que volem que la UE jugui a nivell mundial: si el de defensora dels drets humans i la democràcia, o el d'apèndix executor de l'OTAN. Alçarem la veu pels drets del poble sahrauí, dels palestins, de les minories oprimides, pel control del comerç d'armes i de la necessitat de no intervenir militarment allà on no toca, sense abans fer una política de diàleg, respectant el multilateralisme i sobretot els mandats de Nacions Unides. Lluitar per la pau al món, en un moment on la guerra de Síria porta quatre anys i la guerra civil a Ucraïna s'aguditzada, no és una lluita que ens podem permetre abandonar.

Per últim, aquesta presència no limitarà l'activitat d'ICV al Parlament Europeu en tots els altres temes i aspectes crucials per al nostre partit: treballarem perquè el Parlament digui NO al Tractat de Lliure Comerç amb els Estats Units, per aconseguir una

agenda ambiental ambiciosa que faci de la Cimera del Clima de 2015 a París un èxit, denunciarem la situació de les persones migrades i refugiades al sud d'Europa i la necessitat de revocar la directiva de la vergonya.

Tenim molta feina però moltes oportunitats. Estem segurs que serem capaços de construir aliances per fer del Parlament Europeu una eina que contribueixi al trencament democràtic que necessita Europa. Treballarem per demanar un canvi dels tractats amb un procés constituent i per guanyar força davant d'un Consell que busca debilitar les institucions. Necessitem més Europa per redistribuir la riquesa i guanyar poder davant dels mercats i nosaltres caminarem en aquesta direcció. Això sí, les batalles les guanyem si també al carrer som molts i si a les municipals i a les properes eleccions seguim pensant i parlant d'Europa ■

Després de les Europees

Fi del bipartidisme? Prematur dir-ho. Hi ha les bases, però encara falta que altres partits puguin adquirir el pes social i polític necessari per omplir aquests buits.

JOAN BOTELLA
Catedràtic de Ciència Política de la UAB

Per a Miquel Gaminal, *in memoriam*.

Predomina el mal costum d'analitzar els resultats electorals sobre la base de les informacions periodístiques de l'endemà i preguntar-nos què permeten pronosticar sobre les properes eleccions. En aquest terreny, les europees han estat sempre una mica enganyoses, per la seva baixa participació i pel seu caràcter ultra-proporcional; però les del 2014 contenen elements que poden ser més durables.

Primer, Europa. S'ha subratllat molt la creixuda d'euroescèptics i fins i tot de feixistes. Però cal mirar el mapa: els euroescèptics han crescut "al Nord"; al "Sud", qui ha crescut i qui ha guanyat han sigut les esquerres; i dins les esquerres, "les esquerres", és a dir, els grups més crítics, més alternatius, més oposats al segrest neoliberal de la Unió Europea.

Què ha facilitat el creixement dels extremistes de dreta? S'ha parlat de mil factors, però no s'ha esmentat prou el factor clau: l'absència d'autèntics partits europeus. Aquest és avui el repte de debò en la construcció de l'Europa democràtica: forces polítiques supranacionals, que puguin oferir propostes polítiques generals i que siguin capaces d'agregar polítiques socials i econòmiques acomodades a contextos molt diferents. Si les tinguéssim, el Front Nacional francès o l'UKIP britànic quedarien com el que són: ofertes extravagants i provincianes, fora del signe del temps. I posem-nos medalla: només la família verda hem fet algunes passes en aquesta direcció. Si tothom ho hagués fet, els governs nacionals no estarien avui intentant fer trampes amb la designació de la nova Comissió Europea i qüestionant la capacitat del Parlament de tenir el paper decisiu.

Després, Espanya. De veritat s'acaba el bipartidisme? No deixem els desitjos de fer-nos córrer més de pressa que la realitat. Primera, el PP ha guanyat; a Catalunya, CiU no ha guanyat, però ha millorat els seus resultats i queda a poca distància del guanyador, ERC. Però dues coses són certes: en primer lloc,

Les eleccions europees: l'amenaça de l'extrema dreta

L'extrema dreta ha pujat de manera alarmant en les recents eleccions europees. Què ha passat i què hi podem fer?

DAVID KARVALA
Membre d'UCFR
i militant d'En lluita.

No tot és el mateix.

L'extrema dreta és diversa. Inclou partits obertament nazis, com Jobbik a Hongria o Alba Daurada a Grècia. D'altra banda, el Front National (FN), Lega Nord, Vlaams Belang, els Demòcrates Suecs... s'amaguen darrera d'una disfressa de populisme xenòfob. No ens hem de deixar enganyar; els botxins del jove antifeixista Clément Méric tenien relació amb el FN, mentre que el jovent de Plataforma per Catalunya —que alguns analistes defineixen de merament populista— té forts vincles amb Alba Daurada. Tots aquests partits, amb o sense corbata, són feixistes: intenten construir un moviment capaç de destruir la democràcia (limitada) actual.

Dit això, a Europa també hi ha una extrema dreta que és xenòfoba i populista, però no feixista. És el cas del PVV de Geert Wilders als Països Baixos, UKIP a Gran Bretanya o Vox a l'Estat espanyol. Aquests partits enverinen l'ambient polític i l'intenten fer girar cap a la dreta, però treballen dins el sistema, no mitjançant colles de sicaris al carrer.

D'altra banda, partits com el PP solen incloure persones afins al feixisme i el seu compromís amb la democràcia sol ser bastant fràgil, però ara per ara aquests partits —i encara més important, les burgesies nacionals a les que intenten representar— no tenen cap interès en acabar amb el sistema actual; no són partits feixistes ni "d'extrema dreta".

Per què puja l'extrema dreta?

Com pot un partit feixista com l'FN guanyar les eleccions a França, amb el 25% dels vots? Com pot ser que els nazis de Jobbik treguin gairebé el 15% a Hongria? Per què UKIP ha estat la primera força a Gran Bretanya, amb el 29%?

Sens dubte, un factor és la crisi actual, no només l'econòmica sinó també la social i política. Als problemes

Als problemes de l'atur i la pobresa s'hi suma la desconfiança vers tot el sistema polític, on sembla que l'elitisme i la corrupció ho infecten tot.

de l'atur i la pobresa s'hi suma la desconfiança vers tot el sistema polític, on sembla que l'elitisme i la corrupció ho infecten tot.

Això no hauria d'afavorir l'esquerra combativa, sempre crítica amb el capitalisme? En principi sí, i en alguns països així ha estat. Però falta molt perquè l'esquerra transformadora pugui guanyar-se —i mantenir— la confiança de milions de persones treballadores que pateixen la crisi. No serveix intentar gestionar un sistema fracassat; hem de demostrar que podem i volem lluitar per una alternativa. Això trigarà temps, així que també necessitem solucions més immediates per aturar l'extrema dreta.

La "solució" d'alguns partits institucionals és desastrosa; donen la raó a l'extrema dreta i copien el seu discurs (ni cal dir-ho, copien els atacs als immigrants, no les denúncies als banquers). A França, primer la dreta de Sarkozy i després el partit socialista han adoptat aquesta estratègia... i l'FN ha pujat. Davant el creixement d'UKIP a Gran Bretanya, no només els conservadors, sinó també els laboristes han promès més mà dura contra la immigració. És a dir, quan els partits institucionals giren a la dreta (o ja són molt de dretes, com el PP) no resten vots a l'extrema dreta, sinó que li abonen el terreny.

La resposta que cal és una altra: fer front de manera unitària al feixisme.

Unitat contra feixisme.

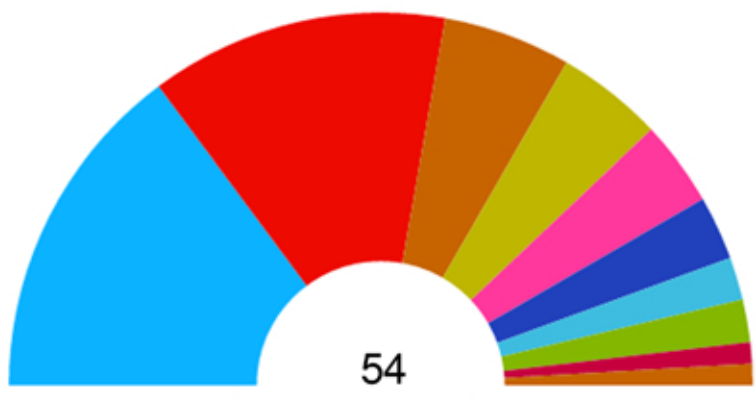
Els resultats d'UKIP a GB són preocupants, però amaguen un altre fet més positiu: el partit feixista BNP, que va arribar a tenir una forta presència municipal i dos eurodiputats, ha quedat fora de les institucions (ha salvat un parell de regidors) gràcies a la feina d'Unité Against Fascism, que ara treballa contra UKIP. A Grècia, la mort de Pavlos Fyssas a mans dels nazis d'Alba Daurada va desfermar una gran mobilització, impulsada per KEERFA, el moviment unitari grec. Però tristament, importants partits de l'esquerra grega encara no s'hi comprometen plenament, a diferència dels sindicats, organitzacions d'immigrants, etc. I a França fins ara no hi ha res semblant, només grups antifeixistes locals formats per l'esquerra radical.

Quan els partits institucionals giren a la dreta no resten vots a l'extrema dreta, sinó que li abonen el terreny.

A Catalunya, les campanyes d'Unitat Contra el Feixisme i el Racisme, que han assenyalat Plataforma per Catalunya clarament com a feixista, han contribuït a una sèrie de derrotes electorals i a la conseqüent crisi dins el partit. El repte per als propers mesos és fer créixer UCFR arreu de Catalunya per poder excloure els feixistes dels ajuntaments el proper maig. És clar que com a esquerra també tindrem altres tasques, però les conseqüències de no combatre el feixisme de manera unitària les veiem a França, Hongria... ■

Resultats (escons) de les Eleccions Europees 2014 a l'estat espanyol

16	PP
14	PSOE
6	LA IZQUIERDA PLURAL
5	PODEMOS
4	UPyD
3	CEU
2	EPDD
2	C's
1	LPD
1	PRIMAVERA EUROPEA

l'afebliment del PSOE, que és un fet estructural, comú arreu d'Europa i molt visible a Catalunya. I en segon lloc, la comparació entre les enquestes preelectorals i els resultats finals mostra que els dos grans partits no van ser capaços de captar més vots durant la campanya electoral: es van quedar on estaven abans. Al revés del que passa sempre: és veritat que IU/ICV o UPyD hem tingut menys vots del que s'havia anunciat, però això ha anat en benefici de convidats inesperats (com Podemos o l'èxit de Ciutadans fora de Catalunya —no a Catalunya, en canvi—) i no en benefici dels grans partits, que a última hora acostumaven a millorar els seus pronòstics.

Fi del bipartidisme, derrota dels partits "IBEX 35", de "la casta"? Prematur dir-ho. Hi ha les bases (resultats mínims històrics de PP i PSOE, tant al

conjunt d'Espanya com a Catalunya), però encara falta que altres partits puguin adquirir el pes social i polític necessari per omplir aquests buits.

I Catalunya. Crescuda molt important de la participació (però encara estem per sota de Madrid, Castella-Lleó i d'altres: que ningú canti victòria), victòria d'ERC, manteniment a l'alça de CiU, enfonsament de PSC i PP, bon resultat d'ICV i resultats significatius de Podemos o Ciutadans (a la baixa, però).

El primer lloc d'ERC i la seva actitud de cooperació amb el govern de CiU plantegen dues preguntes: en el terreny nacional, quines poden ser les conseqüències d'aquesta inversió de papers? I en segon lloc: seguiran sent una parella de fet en les seves polítiques socials i fiscals?

A la vista del creixement de les forces d'esquerra, que reclamen un gir polític substancial, el tàndem CiU/ERC està experimentant moments de tensió que anirà a més: tots els precedents de moviments independentistes han estat sempre moviments d'un sol partit (penseu en Escòcia, Québec, la Irlanda pre-1920...); la divisió política de l'independentisme augura, com hem vist mil vegades en la política catalana recent, guerres tàctiques inacabables, més atentes a interessos parcials que a un plantejament de caràcter global i integrador. Això és especialment visible en el cas d'ERC, que està conseguint no ser vista com a responsable ni de l'acció del govern ni dels moviments de l'ANC.

Per això, en el terreny immediatament polític, el resultat de les europees no ha aclarit el panorama; al contrari. L'afebliment del PP i la nova crisi en el PSOE no faran fàcil un abordatge intel·ligent i generós des de Madrid de la "qüestió catalana". I la competència entre CiU i ERC tindrà el mateix efecte a Barcelona. Inútil insistir aquí en els reptes que aquesta situació planteja per a Iniciativa.

I en el front social, el que s'ha posat de manifest és que l'onada del 15/M segueix, encara que sigui esmorteïda. Si es considera conjuntament el resultat d'IU/ICV, el de Podemos, el de la candidatura de Compromís i la infinitat de grups minoritaris d'esquerres es pot pensar, almenys aritmèticament, en la possibilitat de cristal·lització d'una oferta política a l'esquerra del PSOE, capaç de tractar-lo d'igual a igual. L'esquerra és socialment i electoralment majoritària; un dels resultats de les europees és posar de manifest que també pot ser-ho políticament ■

municipis

Llei de governs locals: cap a un nou municipalisme constituent

Des de Política Municipal d'ICV i amb el conjunt de la coalició municipalista, estem afrontant el projecte de Llei de Governos Locals que ha presentat el Govern de la Generalitat al Parlament.

LLUÍS MORENO
Secretari de Política
Municipal d'ICV

La Llei de governs locals mostra un gran desconeixement de la realitat local i s'ha elaborat al marge i sense el diàleg amb els primers actors interessats, els ajuntaments. Alhora, no dóna resposta als problemes històrics, ni als reptes de futur i, a més, reproduceix en versió catalana els principis de la desastrosa llei feta pel govern del PP, que segresta competències als ens locals. Estem davant d'una llei insuficient i tremendament equivocada quan dóna per bona l'estabilitat financera, sotmet els ajuntaments al dèficit zero i els aboca a la ruïna per la incapacitat d'endeutament.

La coalició hem respost amb una proposta pròpia, amb més de 137 esmenes del grup parlamentari per canviar la llei, que permetria no aplicar la llei estatal i desenvolupar el model municipalista català. Unes esmenes que persegueixen una llei integral de

govern local que resolgui els problemes històrics dels ajuntaments i que s'atreveixi a abordar els temes pendents de l'organització territorial, des de la mirada pròpia de l'Estatut de Catalunya, articulada des del municipi i les vegueries.

ICV volem que els governs locals siguin reconeguts com a govern de país. Tenint en compte aquesta naturalesa d'estructura d'Estat, cal un sistema local més accessible, innovador i sostenible, palanca bàsica d'una etapa municipal constituent. És cabdal canviar de principis. De l'estabilitat pressupostària i la sostenibilitat financera del PP a garantir l'autonomia local, la subsidiarietat, la proximitat i la suficiència econòmica per proporcionar uns serveis públics de qualitat. L'equilibri territorial, l'equitat d'accés als serveis públics, el desenvolupament sostenible i les polítiques d'igualtat han d'estar incorporats als principis del municipalisme català.

En aquest sentit, cal reconèixer la prestació dels serveis socials com a servei essencial, al mateix nivell que l'abastament i el sanejament d'aigües, el

tractament, la recollida i l'aprofitament de residus o el transport públic de viatgers, a més de garantir la suficiència financera per a cada competència.

La proposta d'ICV persegueix un enfortiment de l'autonomia organitzativa i competencial del municipi, independentment de la seva dimensió. Capacitat, des de la decisió voluntària de mancomunar serveis des del principi de flexibilitat i complementarietat, amb els consells comarcals, no des del

segrest competencial que avui fixa el projecte de CiU. Un model que situï el municipi i la vegueria com les úniques estructures bàsiques del país i la comarca com l'espai institucional mancomunat i complementari per incrementar l'eficàcia i qualitat dels serveis públics municipals des de la plena autonomia local i la voluntat associativa.

Alhora, pensem que cal mantenir la integritat territorial del Baix Llobregat, Vallès Occidental i Maresme que la llei del govern eliminava i proposem la redacció d'un conveni de delimitació de competències per evitar duplicitats en la prestació dels serveis. Defensem un model de governs locals de proximitat, adaptable a les singularitats i peculiaritats del nostre mapa local i que assegurin l'equilibri territorial del país i el seu desenvolupament sostenible.

Volem una llei pròpia que configuri uns governs locals oberts, transparents i participatius. Un nou municipalisme constituent que es configura des de la legitimitat de les urnes però que s'obliga a governar des del criteri que la ciutadania decideix i pot decidir cada dia. ■

És cabdal canviar de principis. De l'estabilitat pressupostària del PP a garantir l'autonomia local, la subsidiarietat, la proximitat i la suficiència econòmica per proporcionar uns serveis públics de qualitat.

PROU! La sanitat pública és nostra. Ens hi va la vida.

JESÚS NIETO I CARBONELL
Portaveu de la Coordinadora en Defensa
de la Sanitat Pública de Mataró-Maresme.

Aviat farà tres anys de la constitució per part de la FAVM (Federació d'Associacions Veïnals de Mataró) de la Coordinadora en Defensa de la Sanitat Pública de Mataró-Maresme, els mateixos anys en què la ciutadania hem patit les conseqüències de les "retallades" a la sanitat pública. I és per això que vàrem constituir-la: evitar la seva privatització amb l'excusa que "no hi ha diners" per als serveis socials públics com l'educació, la sanitat, les jubilacions i l'atenció a les persones dependents, serveis que són la base del que s'anomena "l'Estat del Benestar" i que no és més que una mínima garantia de cohesió social de la nostra societat, malmesa i disgregada per la ideologia neoliberal que impregna d'individualisme insolidari tot el que toca.

Des de la seva pluralitat constituent, la Coordinadora en Defensa de la Sanitat Pública de Mataró-Maresme ha intentat fer pedagogia organitzant actes informatius i concentracions i participant en manifestacions unitàries en defensa de la sanitat pública, donant suport a totes les reivindicacions en defensa d'una sanitat digna per a tothom com, per exemple, les mobilitzacions i ocupacions dels CAPs (Centres d'Atenció Primària) de Rocafonda, Cerdanyola i La Riera a Mataró i les justes reivindicacions de les treballadores i els treballadors sanitaris dels hospitals de Calella i Mataró.

Amb aquesta campanya amb el lema de "PROU! La sanitat pública és nostra. Ens hi va la vida", la nostra Coordinadora ha volgut fer palesa la injustícia que representen totes aquestes retallades sanitàries dels governs de l'Estat (PP) i de la Generalitat (CiU), que han provocat patiments, angoixes i situacions d'extrema vulnerabilitat a moltes persones. I que això no es fa

Això no es fa perquè no hi hagi diners, sinó per fer negoci amb la salut de les persones.

perquè no hi hagi diners sinó per fer negoci amb la salut de les persones. No és un reajustament del model de sanitat que teníem abans de la crisi, com diu el conseller Boi Ruiz; al contrari, és un canvi de model, el del model neoliberal, el de "si tens diners podràs garantir la teva salut i si no en tens, espavila't o et moriràs".

Amb la manifestació del dissabte 31 de maig, amb la participació d'unes 1.500 persones, l'ocupació de l'Hospital de Mataró durant 36 hores i les xerrades que vam organitzar aquell dissabte al vespre i el diumenge, matí i tarda, al mateix hospital, hem volgut fer evident el nostre rebuig a totes aquestes polítiques injustes i insolidàries amb la política sanitària del nostre país, Catalunya. Una Catalunya que la volem lliure i sobirana, sobretot de xoriços que han fet de la sanitat catalana —especialment la concertada, com han evidenciat, entre d'altres, els companys de la revista *Cafèamblet*— un pou d'opacitat i corrupció. Per això diem "PROU! La sanitat pública és nostra. Ens hi va la vida". ■

Manifestació encapçalada per membres de la Coordinadora en Defensa de la Sanitat Pública de Mataró-Maresme

Can Vies i el model de ciutat

Can Vies ha evidenciat l'existència de malestar ciutadà i de solidaritat veïnal contra la "Barcelona en venda" de Trias.

Can Vies, centre social autogestionat, dies després de ser desallotjat i enderrocat / © ACN

RICARD GOMA

President del grup municipal d'ICV-EUiA a l'Ajuntament de Barcelona

El dissabte 24 de maig el govern municipal responia amb policia i un nou cop de porta –físic i polític– al veïnat de Sant Andreu que, de forma lúdica i pacífica, recordava que totes i tots “Som Harmonia”. El diumenge 25 al matí els Mossos obligaven a retirar les taules del multireferèndum a molts barris de la ciutat, l'Estat intentava desmantellar una proposta per fer créixer la democràcia. El mateix 25 a la nit vàiem com, a Barcelona, els tres partits de l'antic règim (PSC-CiU-PP) perdien 30 punts respecte les europees del 2009 i 150.000 vots i 23 punts respecte les municipals del 2011: un esfondrament progressiu de la vella política precaritzadora. Dilluns 26 el govern municipal materialitzava el desallotjament i l'enderroc del centre social autogestionat Can Vies. Tot passava en només tres dies, però crec que emmarca bé el que ha passat després i també les perspectives que es dibuixen.

S'ha anat teixint una base ètica de resistències. Ara necessitem articular un espai compartit d'alternativa, amb solidesa i atreviment, per guanyar l'hegemonia social i la majoria política.

Desallotjar Can Vies és injust i un gravíssim error. No s'hauria d'haver produït. En una ciutat complexa com Barcelona hi ha d'haver espai perquè creixin pràctiques d'autogestió vinculades a xarxes urbanes alternatives. Can Vies ho era, formava part de l'ecosistema de Sants. Havia teixit relat i complicitats, havia adquirit centralitat en l'imaginari simbòlic del barri.

En segon lloc, la contestació social dels dies posteriors té a veure amb el rebuig al desallotjament, però va més enllà. Té a veure també amb el context d'indignació ciutadana enfront els qui ens han retallat drets i precaritzat la vida. El dret a la ciutat és vulnerat amb la Marina de Luxe, amb pujades abusives de l'aigua o el transport, amb cada privatització, amb cada desnonament. La gent diu prou, al carrer i a les urnes.

En tercer lloc, totes les violències sobren. Als carrers de Barcelona hi va haver, durant una setmana, episodis de violència policial i de violència urbana; les dues són rebutjables. La lògica de la violència situa els arguments en carrerons sense sortida. Només l'expressió pacífica pot convertir els conflictes en oportunitats de creativitat i aprenentatge col·lectiu.

El desallotjament va ser hostil i ha generat condicions dures. Però el capital simbòlic del projecte és ara més fort. S'ha obert una estructura d'oportunitats, per a Can Vies i per a la Barcelona del 99%. Amb un doble repte. D'una banda, *alinejar els marcs*, és a dir, obrir el relat i les pràctiques de Can Vies a un context social que avui és marcadament sensible a valors alternatius. La continuïtat del projecte de Can Vies ha guanyat força en clau d'àmplia implicació ciutadana.

D'altra banda, *activar els connectors*, és a dir, els agents que poden construir ponts entre les diferents dimensions d'injustícia viscudes per la gent i els barris de Barcelona. La setmana posterior al desallotjament, els iaioflautes, Stop Pujades i la PAH-Barcelona impulsaven una acció d'ocupació simbòlica de l'Ajuntament, situant el conflicte en termes més amplis, de model de ciutat: un govern municipal instal·lat en els beneficis de la marca Barcelona al servei d'una minoria, insensible a la fractura social i territorial de la ciutat, enfront d'un entramat cívic que atura desnonaments, es mobilitza per un transport públic a preus populars i defensa els projectes d'autogestió i gestió ciutadana com a xarxa de béns comuns.

Sí, s'ha anat teixint una base ètica de resistències. Ara necessitem articular un espai compartit d'alternativa, amb solidesa i atreviment, per guanyar l'hegemonia social i la majoria política. Un front ampli que connecti lluites, propostes i esperança. Per transitar de la ciutat trencada a la ciutat comuna. ■

Guanyem Barcelona construïnt complicitats

ISMAEL BLANCO

Investigador Ramón y Cajal a la UAB

A propòsit de l'aparició del projecte “Guanyem Barcelona”, convé fer una doble reflexió sobre com fer possible aquest objectiu (la conquesta del govern de la ciutat) i què podria comportar el seu assoliment (l'exercici del govern). Vist des de la perspectiva dels moviments socials, estem davant d'un doble salt qualitatiu: l'aposta per transitar “des del carrer cap a les urnes” i la voluntat de superar posicionaments polítics estrictament resistencialistes.

Com fer-ho possible? Allò que “Guanyem Barcelona” sembla haver entès des d'un inici és que la conquesta d'un govern com el de Barcelona exigirà la conformació d'una aliança àmplia entre diferents tipus d'actors polítics i socials. Qualsevol procés de confluència comporta importants esforços de diàleg, negociació, construcció de complicitats i acords, esforços que només són assumibles si totes les parts implicades es carreguen d'altas dosis d'empatia, perseverança i generositat. Allò que mourà el procés cap a la direcció desitjada és la il·lusió per guanyar el govern per tal de transformar radicalment la ciutat, així com la consciència que l'assoliment d'aquest objectiu només és possible des de la suma de persones, organitzacions i col·lectius diversos. L'atrinxerament en les velles fronteres organitzatives, la prioritització dels objectius organitzatius propis en detriment dels col·lectius i les actituds ideològicament agressives i de superioritat moral són les grans amenaces a evitar.

Aquesta capacitat per construir complicitats entre actors polítics i socials diversos no només és crítica pel que fa a la materialització de la candidatura i a les possibilitats de victòria electoral, sinó també des del punt de vista de la sostenibilitat del projecte, particularment en un eventual escenari de govern. Les possibilitats de fer polítiques públiques transformadores rau en bona mesura en l'habilitat dels governs de construir aliances amb aquells actors que concentren recursos crítics. Un eventual govern de Guanyem hauria de ser capaç de teixir complicitats més enllà de la coalició d'actors que li han donat suport, amb altres partits polítics, amb altres moviments ciutadans, amb diferents tipus d'actors privats i amb el conjunt d'administracions públiques que despleguen polítiques a la ciutat. És important que Guanyem sigui conscient que fer-se amb el govern no comportaria fer-se amb (tot) el poder. Convé que es fixin, d'entrada, les grans prioritats que tindria aquest govern i que es pensi amb qui caldria arribar a acords per fer-les possibles. La democràcia directa ha de ser un instrument bàsic de legitimitat popular de les decisions, però el govern en xarxa és el que desactivarà els bloquejos i el que permetrà assolir els objectius pretesos.

Sumar per guanyar. Sumar per transformar. Teixir complicitats per fer possible la suma. El projecte és apassionant i mereix un suport molt ampli. ■

memòria democràtica

Agustín Rossi

Ministre de Defensa de la República Argentina

Argentina s'està convertint en un referent en la persecució dels crims contra la humanitat. Per decisió seva, els arxius secrets de les juntes militars de la dictadura argentina (1976-1983) s'han digitalitzat, s'han fet públics i accessibles per a tothom i es troben a disposició de la justícia per investigar els seus crims. En aquesta entrevista ens parla, a més, de la causa oberta per la jutgessa Servini contra els crims del franquisme i de la justícia universal.

“La memòria està en mans dels testimonis. I amb la justícia s'arriba a la veritat.”

ENTREVISTA: Jesús Hernández

Recentment s'ha inaugurat l'espai de la memòria i els drets humans. Quin paper juga per a la recuperació de la memòria d'aquella etapa? Què aporta a l'actual democràcia?

Des de l'any 2003, amb Néstor Kirchner primer i Cristian Fernández després, se li va donar un fort impuls al que signifiquen els jutjaments als qui van ser els responsables de cometre delictes de lesa humanitat entre el 76 i el 83. Juntament amb això, es van portar endavant altres fets, com recuperacions simbòliques d'espais que es van utilitzar durant la dictadura com a centres clandestins de detenció i es van convertir molts d'aquests llocs en espais de memòria, veritat i justícia. Tots aquests fets van anar conformant clarament una política de moltíssima transparència sobre Drets Humans. Aquest 24 de març es complien 10 anys que Néstor Kirchner havia entrat per primera vegada a l'ESMA (Escola de Mecànica de l'Armada), un important centre clandestí de detenció. Un lloc que ara s'ha convertit fonamentalment a la recuperació de la memòria.

La causa oberta per la jutgessa Servini ha generat una gran il·lusió entre les víctimes del franquisme. Com valora aquest fet? Què creu que pot aportar a les víctimes del franquisme?

A Argentina el poder judicial és independent. La jutgessa ha pres aquesta decisió, que coincideix amb la política argentina en matèria de drets humans. És inevitable no comparar els moments.

En un moment on a l'Argentina no es podia avançar en cap de les causes, molts dels denunciants argentins van trobar en el jutge Baltasar Garzón la possibilitat de dur-les endavant. Però és una decisió independent de la jutgessa, només puc opinar en la meua condició de dirigent polític, el govern no hi està involucrat, més enllà que hagi posat a disposició de la jutgessa els consolatats perquè s'hi rebien les declaracions d'aquells que han estat víctimes del franquisme. Suposo que haurà estat molt ben rebut pels qui han estat víctimes del franquisme.

Mantenint el paral·lisme del que va succeir, quines similituds i diferències troba entre la política de l'Estat espanyol i d'Argentina?

No puc fer una reflexió que signifiqui involucrar-me en la política interna d'un altre país. Però sí dic el que va passar a l'Argentina, que va recuperar la democràcia el 10 desembre de 1983, fa 30 anys que tenim democràcia. Vam tenir 3 anys d'avenços amb el president Alfonsín, que va crear la primera Comissió Nacional sobre la Desaparició de Persones. Del 86 al 2003 es va intentar de totes les formes tapar qualsevol petició de justícia de les víctimes del terrorisme d'estat. La llei d'indult a Videla, les lleis de punt final, els indults de Menem..., no es va resoldre la situació. Fins a l'any 2003 que es va fer el canvi de govern i es va modificar la situació.

Avui tenim els judicis per la memòria, la veritat i la justícia, que han donat ja 1.000 condemnes, de les quals al voltant de 480 estan complint presó efectiva, i se segueixen fent. Com s'ha de fer,

“Que s'impedeixi la justícia universal no és una bona notícia.”

sense tribunal especial, un tribunal ordinari, amb jutges comuns, aquest ha de ser el camí. Mirant l'experiència argentina, sempre van existir moments en què, tot i que estaven totes les alternatives jurídiques i legals tancades, van existir possibilitats de posar la demanda. O anant fora del país amb la causa de Baltasar Garzón o amb un jutge argentí que va considerar que el delicte d'apropiació de nadons era un delicte de lesa humanitat i no estava dins dels delictes prescriptibles. Per què diem el lema “memòria, veritat i justícia”? La memòria està en mans dels testimonis. I amb l'acció de la justícia un pot arribar a la veritat. Això és el que estem buscant.

Està al corrent de la reforma del govern Rajoy d'impedir l'aplicació del principi de justícia universal? Quin impacte creu que pot tenir?

No és una bona notícia. Tinc entès que s'està debatent al Senat. Tots aquells mecanismes que es vulguin utilitzar per retardar o tractar d'evitar que els que hagin comès en alguna època de la història delictes de lesa humanitat o delictes aberrants siguin jutjats, no em sembla una política encertada. ■

1714, 1939...

ENRIC CAMA
Historiador

enguany es compleix el 75è aniversari de la derrota republicana a la Guerra Civil. En un moment en què la commemoració del 1714, tricentenari de l'entrada de les tropes borbòniques, està present arreu, és ben curiós l'oblit del govern de la Generalitat de l'aniversari del 1939, especialment si tenim en compte que aleshores Catalunya va perdre tant o més que el setembre de 1714. El periodista Joan Barril ho deia molt

bé en un article el passat gener: “Tota commemoració té la seva ideologia i no sembla que els partidaris del tricentenari estiguin per la tasca de commemorar altres derrotes igualment doloroses i potser més pròximes (...). Poca cosa hem après de la història si glorifiquem els catalans de fa tres segles i es persisteix en l'oblit dels catalans vençuts, que van ser els nostres avis.”

El febrer de 1939 Catalunya va perdre totes les seves llibertats i les tropes franquistes van disposar un autèntic règim d'ocupació. En primer lloc, van exercir una repressió ferotge contra tots aquells que havien manifestat qualsevol grau d'adhesió a la República i la Generalitat. En segon terme, les autoritats d'ocupació van disposar-se a liquidar totes les transformacions que s'havien produït durant la República,

començant per la mateixa institució de la Generalitat i l'Estatut. I en darrer lloc, però no menys important, les forces d'ocupació es van llençar des del primer moment a una persecució ferotge de la llengua i la cultura catalanes. I tot això, cal dir-ho, amb el suport d'una part de catalans, de la Catalunya partidària de Franco; perquè van existir i van constituir un suport inqüestionable de la Dictadura. Fet, aquest, difícil ara de recordar per l'amnèsia col·lectiva que va instal·lar-se al país durant la Transició i pel fet que quasi tothom es va convertir en catalanista.

Quan ara es recorda fins a l'extenuació el 1714 i s'oblida el 1939 s'està prenent una opció política partidista, que no pot oblidar la pèrdua de totes les nostres llibertats sota la dictadura franquista, els milers d'executats

i empresonats i els centenars de milers de ciutadans que, omplint les carreteres cap a França, marxaven a un incert exili i que serien internats en els camps de concentració i, més endavant, sota el règim de Vichy, molts –més de deu mil– deportats als camps nazis.

El desplegament de mitjans que hem vist per commemorar el 1714 no l'hem vist, ni de lluny, pel que fa al 1939. I crec que és imprescindible recordar aquells dolorosos fets de la nostra història; recordar que el 1939 va començar la terrible repressió, el terror feixista, el gran exili i l'arrabassament de les llibertats nacionals de Catalunya, i de manera més greu encara que el 1714. Uns fets, però, que no van passar fa tres-cents anys, van passar només fa setanta-cinc anys... ■

Davant la crisi, desaburgesem la nostra visió del teatre

Les retallades i l'IVA han afectat greument el teatre. Però, tenia el sector uns fonaments prou sòlids per aguantar aquest terratrèmol? Davant d'això, multitud de companyies petites i diverses sales estan remonent el subsòl del teatre català.

ROGER M. PUIG
Director de teatre

Fa uns mesos, el diari *El País* publicava una crònica amb un titular prou explícit: "El sector del teatre es dessagna pel devastador augment de l'IVA". L'augment al 21% de l'IVA cultural havia suposat, en tan sols 4 mesos, una disminució del 31% del públic teatral i una disminució neta de la recaptació del 33%. Les xifres, mesos després, no només no milloren, sinó que empitjoren, sense que es vegi cap llum a l'horitzó. Per descomptat, aquesta caiguda lliure del sector cultural té conseqüències immediates (tancament de sales, disminució de llocs de treball, etc.) i conseqüències a mig-llarg termini que, tot i ser intangibles, segurament són les més preocupants. Ningú no sap ben bé (el drama de les coses que no es poden quantificar econòmicament) què pot suposar per a un país com a pèrdua "intel·lectual" la situació que està suportant el teatre (i el cinema, i la música, i la literatura, i...).

Emilio Gutiérrez Cava, amb orgull, perseverança i (potser) excés d'optimisme, assegurava que "cap govern i cap nació no acabaran amb el teatre". Segurament, té raó. Són massa segles d'història per a què s'acabi amb aquesta branca de l'art. Però, en tot cas, no serà perquè no s'hi esforcin sinó, més aviat, per la capacitat de resistència d'un sector acostumat a sobreviure a situacions (polítiques i econòmiques) adverses.

Malgrat tot, seria curt de mires atribuir la situació del teatre exclusivament a l'apujada de l'IVA cultural i a la crisi econòmica. Aquests dos fets són els que han provocat que el vaixell corri el risc d'enfonsament immediat. Però potser ens hem de preguntar si el sector tenia uns fonaments prou sòlids prèviament com per aguantar aquest terratrèmol. Segurament, no. I segurament, aquí la responsabilitat és compartida.

La política dels grans esdeveniments que tant ha protagonitzat el nostre país (Jocs Olímpics, Fòrum 2004, Jocs Olímpics d'Hivern, etc.), ha tingut la seva còpia mimètica en la cultura catalana i, en concret, en el teatre. Des d'un punt de vista racional i racionalitzador, ¿té sentit que Catalunya tingui un teatre nacional de dimensions mastodòntiques com té? Corre un rumor, que com a rumor se li ha de fer el cas que se li ha de fer, però al qual se li pot aplicar allò de *se non è vero, è ben trovato*: diuen que netejar la vidriera del TNC té un cost superior al manteniment de tots els teatres petits de Catalunya. Als despropòsits de dimensions, s'hi ha d'afegir que el funcionament d'aquest tipus d'institucions (no només el TNC, sinó altres que tenen fórmules públic-privades) no s'han caracteritzat precisament per ser massa transparents. Més aviat al contrari.

Imatge de La SALAFlyHard, teatre de petit format situat al barri de Sants de Barcelona / [WWW.SALAFLYHARD.COM](http://www.salaflyhard.com)

I aquí crec que l'esquerra política ha de fer autocrítica, perquè segurament no ha sabut donar, dintre dels seus programes, i dintre de les seves accions polítiques, l'espai que mereixia aquesta realitat.

Un altre factor que incideix en la situació de la cultura actual és la degradació del propi sentit de la cultura per part dels diversos governs, aquí sí, amb predomini dels governs conservadors. El debat, en aparença simplement terminològic, sobre si hem de parlar de cultura o d'entreteniment, no és gratuït. Shakespeare, Beckett, Pinter, Valle Inclán. Entreteniment? En un moment de retallades generalitzades, la degradació del terme "cultura" (precedida, com és habitual, pels globus sonda mediàtics que introdueixen aquest tipus de debats terminològics), justifica una tisorada general cap a la cultura. I l'argument és senzill: millor que mori un teatre que no pas un hospital (que morirà igualment, per cert).

Ningú no sap ben bé què pot suposar per a un país com a pèrdua "intel·lectual" la situació que està suportant el teatre (i el cinema, i la música, i la literatura, i...).

Paral·lelament a això, s'ha produït un cert aburgesament del públic teatral, el qual tinc la sensació que, en general, sociològicament se situa més a l'esquerra que no pas a la dreta. S'han acabat els temps de risc per part de l'espectador que, molts cops, prefereix pagar més i anar als teatres grans, els teatres "de sempre", abans que explorar el que li ofereix el món dels petits teatres, que, per cert, malgrat ser cada cop més pobre econòmicament és cada cop més ric en oferta (qualitativa i quantitativa).

Sigui com sigui, el sector tampoc no pot defugir la seva quota de responsabilitat. Si la cultura, i el teatre en concret, ha arribat a aquesta situació, el sector està obligat a fer una reflexió profunda sobre el perquè de tot plegat i sobre quines sortides hi ha a aquesta situació.

En aquest sentit, cal dir que s'estan produint exemples, fórmules imaginatives (de les quals les grans institucions teatrals, per cert, no en solen participar) que estan permetent un cert grau de supervivència. En aquesta direcció van experiències com la taquilla inversa (fer pagar l'espectador un cop vist l'espectacle en funció del que vol/pot pagar), el micromecenatge de projectes culturals a través de la xarxa o altres iniciatives, com la del teatre de Besançon que, per sortejar l'IVA, ven pastanagues en comptes d'entrades. Però no hem de perdre de vista que tot això són solucions conjunturals davant d'una crisi estructural. Són pedaços per agençar un pantaló que, a hores d'ara, té forats per tot arreu.

Per no caure en el pessimisme, cal destacar que al nostre país s'està produint un procés com el que es va viure a l'Argentina en temps del "corralito". La crisi econòmica va fer créixer un teatre des de les entranyes, un teatre petit, compromès, actiu, viu, inconformista, resistent. Si el teatre argentí és una referència mundial, ho és, en part, pel moviment que es va generar en aquells moments. Ara a Catalunya i, especialment, a Barcelona, s'està vivint un procés que podria ser equiparable. Han sorgit multitud de companyies petites i diverses sales, algunes d'elles minúscules, que estan remonent el subsòl del teatre català. I, a més, ho estan fent combinant fórmules d'expressió, generant una barreja de teatre compromès però que, alhora, no té por de tenir certes dosis de comercialitat que l'acostin al màxim de públic possible. Potser el que cal és desaburgesar el públic, començant pel sociològicament d'esquerra, i trobar les fórmules necessàries per aconseguir que sigui tant o més atractiu anar a una sala petita del Raval, del Poble Nou o de Sants, que anar als teatres de consum massiu habitual. ■

Algunes sales de teatre de Barcelona de petit-mitjà format

- Sala Beckett. Carrer Ca l'Alegre de Dalt 55. Gràcia. www.salabeckett.cat
- La Seca – Espai Brossa. Carrer dels Flassaders, 40. Ciutat Vella. www.laseca.cat
- Tantarantana Teatre. Carrer de les Flors, 22. El Raval. www.tantarantana.com

Alguns dels nous espais de creació teatral

- Sala Flyhard. Carrer Alpens, 3. Sants. www.flyhard.org
- Minitèa3. Carrer Robador, 22. El Raval. www.minitea3.com
- Fundació Palo Alto. Carrer Pellaires, 30. Poble Nou.
- Nau Ivanow. Carrer Hondures, 28. La Sagrera. www.nauivanow.com
- Àtic 22. Carrer de les flors, 22. El Raval. www.at22.blogspot.com

entrevista

James K. Galbraith

Economista, professor de la Universitat de Texas a Austin i director del University of Texas Inequality Project (UTIP).

Ha destacat per les seves crítiques a les polítiques d'austeritat davant la crisi. És coautor, juntament amb Stuart Holland i Yanis Varoufakis, de la *Modest Proposal*, que planteja una alternativa a les actuals polítiques econòmiques de la Unió Europea.

“Tots els aspectes d’una economia que funciona han quedat suprimits per les mesures d’austeritat”

ENTREVISTA: Lúdia Brun

Per què Europa segueix en crisi mentre als EUA ja n’han sortit?

La principal diferència és que la zona euro i la Unió Europea estan construïdes de manera que l’estabilització de les grans economies no es trasllada a les dels estats més petits. Com a resultat, s’ha implementat una política d’austeritat agressiva, tot el contrari d’una política d’estabilització, que elimina llocs de treball del sector públic, retalla els guanys del sector privat i també l’ocupació i la possibilitat d’un sector bancari que funcioni... Tots els aspectes d’una economia que funciona amb regularitat han quedat suprimits per les mesures d’austeritat en aquest país, dels quals Espanya és l’únic que és realment gran, els altres són relativament petits.

Jo veig realment la UE com una unió econòmica caracteritzada per relacions no resoltes entre creditors i deutors, que tenen a veure amb el fet que quan es va construir la Unió la part que és el centre, amb avantatges industrials, tendeix a consolidar aquests avantatges, no només la indústria sinó també l’agricultura, que tendeix a traslladar-se cap al nord, i així les relacions entre creditors i deutors es converteixen en part de l’estructura central. Això és sens dubte el que va succeir quan l’euro es va crear i va concentrar aquests enormes excedents en el costat alemany i dèficits a tota la resta. Per tal d’equilibrar les coses hauria de tenir mecanismes que no hi són.

Jo veig realment la UE com una unió econòmica caracteritzada per relacions no resoltes entre creditors i deutors.

La diferència entre els EUA i Europa en la resposta a la crisi és que les institucions nord-americanes del New Deal d’una gran societat, que es van aplicar a nivell nacional, van tenir èxit en mantenir el país unit: l’Assegurança Social, Medicare, Medicaid, prestació d’atur... La qual cosa és precisament el que falta al sud d’Europa, el que va ser negat al sud d’Europa.

Si no serveixen per reduir el deute, quin objectiu tenen les polítiques d’austeritat?

No crec que l’austeritat en els estats perifèrics serveixi a cap propòsit important per a les economies del centre, però respon a una narrativa política. És a dir, ajuda a reforçar l’opinió estesa pel partit de la cancellera Merkel, i ella mateixa, que els alemanys

són els treballadors més esforçats, virtuoses i exitosos i que els que havien caigut en el deute mereixen portar la càrrega de l’ajust. I això s’aplica especialment amb duresa contra els grecs. La realitat és que una relació creditor-deutor és sempre bilateral. El fet que Grècia era un prestatari feble no era un secret. Era un secret que s’oculta en els documents oficials amb la complicitat total del centre, d’Eurostat i de les autoritats europees per tal de justificar la introducció de l’euro a Grècia, que era problemàtic, però va servir per a altres fins polítics que es trobaven en aquell moment. I ara el pretext que utilitzen tots els deutors, i els creditors, és que no tenien ni idea del que passava a Grècia. És tot una farsa.

El paradigma de creixement que va dominar el període des del 1945 fins al 2000 necessita ser modificat de manera radical per adaptar-se al canvi climàtic.

Als deutors se’ls ha dit sempre que “no hi ha alternativa”... Però pot arribar un moment en què no hi ha una altra alternativa per al creditor si s’ha de salvar Europa. I aquest és el moment que sembla estar-se acostant. Podem discutir si ens estem acostant o no, però aquest és el punt en què les idees i les polítiques europees hauran de fer un canvi.

Quina és la vostra “proposta modesta” per salvar l’euro?

Grècia és el 2% de la zona euro, Portugal és similar, Espanya deu ser el 10% o menys, de manera que estem parlant que entre tots aquests països pot ser del 20% de l’economia europea. Com es podria resoldre aquest problema? Stuart Holland i jo, amb Yanis Varoufakis, creiem que es pot resoldre o, almenys, que es pot redirigir substancialment sense canviar els tractats europeus actuals amb un paquet de propostes en quatre àrees. Aquestes tenen a veure, en primer lloc, amb el deute públic; en segon lloc, amb el sector financer; en tercer lloc, amb els programes d’inversió; i en quart lloc, amb l’estabilització dels ingressos de les famílies i de les necessitats socials dels sectors més vulnerables de la població d’aquests països. Així proposem passar d’unes polítiques que perpetuen l’estancament econòmic i que portaran, en última instància, la destrucció de la zona euro i de la mateixa Europa, a un procés que vol començar a reconstruir i recuperar les unitats essencials d’una zona econòmica que funcioni correctament.

Quin és el paper d’Alemanya?

Bé, crec que Alemanya ha de triar. Si fem una anàlisi de l’actual economia política de la societat alemanya, crec que sorgirien algunes preguntes evidents sobre el sector industrial alemany, sobre si el Sud d’Europa és la prioritat i no ho és Rússia, no ho és la Xina. El cor industrial de l’expansió s’està movent cap a l’Est, en lloc del Sud, per tant estem davant d’una reconfiguració geogràfica que dificulta l’objectiu de l’estat alemany de fer un compromís categòric a l’Europa que va sorgir principalment de la Guerra Freda.

Per sortir de la crisi, hem de tornar al paradigma del creixement econòmic?

Es tracta d’una qüestió de gran importància. El paradigma de creixement que va dominar el període de la postguerra des del 1945 fins al 2000 necessita ser modificat de manera radical per adaptar-se al canvi climàtic i, en particular, fer front a l’escalfament global. Si no, estarem afrontant una sèrie de greus catàstrofes.

Què vol dir per a mi? Fonamentalment, que les fórmules s’han desenvolupat per a un propòsit completament diferent en una època diferent, són fórmules que tenen a veure amb els límits del comerç de carboni i els límits arbitraris del deute públic. Aquests no són els principis rectoris de tots els temps. Així que aquestes fórmules, que van inventar els economistes de la meua generació, han de quedar totalment anul·lades pels problemes que tenim ara. I un ha de començar a pensar en termes coherents sobre els problemes existents, no sobre com aplicar els principis ideats fa una generació per les icones de la meitat del segle XX a la situació actual.

Ara el pretext que utilitzen tots els creditors és que no tenien ni idea del que passava a Grècia. És tot una farsa.

Ara, quin és el paper de les nostres propostes per fer front a la crisi europea? És un pont. Es diu que hem d’arribar a la situació social, política i econòmica que ens permet complir amb algunes d’aquestes decisions tècniques i socials tan reptadores a llarg termini. Això és el que estem tractant de fer. En realitat, no estic interessat a ser considerat com l’arquitecte d’algun gran nou ordre permanent, estem realment tractant de portar un tancament a la crisi actual, perquè podem començar a treballar en el que ens toca a nosaltres ■